

Andrea S. Temeci
L. 651. a. 6

L. v. 497

Val. den 30.

Sum Georgij N. Inadi.
Empto 40. 22. 1670.

L 651

L 651. a-b

Koll.: 1.

RMK I. 1013

Koll.: 2.

RMK I. 1082

L. 651/ab.

Die 6. Mai 1726.
Vitte el. f. g. v. v. a. d. e.
ne. Janos v. a. d. k. m. v. e.
mee e. b. e. k. e. t.

~~Mathias Xianus~~
~~Baldwinus f. o. s. t. i. e. n. t.~~
~~Monica d. H. a. b. e. r. e. s.~~

~~U. s. i. m. u. s.~~

~~L. y. b. e. l. i. n. g.~~

~~Ameying k. e. d. e. g. e. s. t. e. r.~~

~~Mark. G. y. r. a. t.~~

~~Komaroni / k. e. s. t. e. n. a. r. i. a. i.~~
~~A. g. h. d. a. t.~~

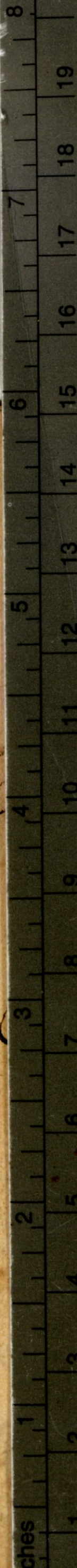
~~Magyar f. r. a. g. e. o. l. o. g. i. a. m. s.~~

~~J. e. n. g. J. a. n. y.~~

~~L. s. p. e. r.~~

~~P. a. z. m. a. n. y. e. s. f. r. o. f. e. s. s. o. r. u. s.~~

~~S. o. l. e. M. a. g. y. a. r. a. b. a. t. y. a.~~
~~itt m. a. r. a. d. o. r. G. e. n. e. r. a. l.~~

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black

*Ma-
eje.*

*rapad
Lit.*

IDŐS NOE BECSÜ-
letit oltalmazó
JAPHETKE.

Az az:

Edes Attya becstelenítéseért,
olly Ki-keelő Szerelműs Gyermek; Ki,
el szaggathatatlan, s meg-olthatat-
lan palástokkal takarja bé, nevelő
Kedves Attyának, esintalan
CHAM tul fel-takart me-
zitelenségét.

NEVE a' Gyermeknek
CEGLEDI PALKO, Idős
CEGLEDI ISTVAN-
nak egygyetlen egy
Kedves Fia.

A. R. Pataki Anya Gyökér
1792
1792

L. 651. a-6

Regel: L'pant g-jedzotta a
Fipograty Lejiny, i' rraja
erolmet el. fogatta. Lit.
F. ult.

(Cregg'sington)

Rasa, 1664

JAPHET KE

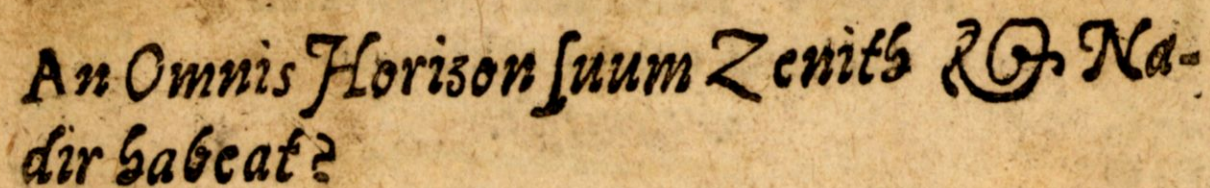
Edes Attya becstelenítéseért,
 olly Ki-keelő Szerelmés Gyermek; Ki,
 el szaggathatatlan, s meg-oszolatlan
 palástokkal takarja bé, nevelő
 Kedves Attyának, csintalan
 CHAM tul fel-takart me-
 ziselenségét.

NEVE a' Gyermeknek
CEGLEDI PALKO, Idős
CEGLEDI ISTVAN-
nak egygyetlen egy
Kedves Fia.

Kedves Fia.
A. Barak: Anya Gfokai

1792
 1792
 1792

Reſponde!

DIALOGVS.
Inter Patrem, Filiolum, &
ejus Præceptorem.

CEGLEDI PALKO.

I. **A** Pám Vram! vajmit hal-
lottam én a Scholaban,
ha Kegyelmed tudná! Azt
mondgyák, mi! hogy kegyel-
medet egy *fésirta* V E N Em-
bernek írta.

F E L E T.

2. jól cselekedte Fiam! mert
én már 46. esztendő-t töltök.
Csak hogy, nem jó a csirkéknek
a Tyukoknál fellyeb bolcselkedni.
A' VEN Vitéztúl, mindenkor
kell felni. Ha csak Vénnek mon-
dott, az, semmifem! kiváltképe-
pen ha chez tartotta magát: (a)
A' VEN Ember országját meg-be-

A 2

ငရွိ-

(a) Levit
19, v. 32.

M. S. G. M. H. C. O.

csüllyed, s-felly à te Jstenedtül.
Ha csufságot üzött-is, eggyüt
panaszolkodom Szent Iobbal
igy: (b) Most engemet meg-
nevetnek, kik nálam idővel if-
fiabbak.

(b) Iob.
30. v. 1.

3. C. P. De mi! Edes Apám
Vram azt-is mondotta: hogy
kegyelmed VEN BIAL.

F E L L E T.

4. Bezzeg Fiam! ha már az
ugy volna, a' Jesuita neven az,
erőszakot tenne! Mert tudod,
hogy űk, a' Jesustul neveztetik
magokat; ű Fellege pedig, (a)
nem szitkozodik, se fenyegetőzik
vala, hanem minden ügyet baját
az igazán itilőre halasztá. El-
lene káromkodóinak ezt mon-
da: (d) Enn'kem nincsen ör-
dögöm, hanem, tisztelem az én
Atyámat Ki űtet csapdosa, ezt
felelé: (e) Ha gonoszul szollot-
tam;

(c) 1 Petr.
2. v. 23.

(d) Ioan.
3. v. 49.

(e) Ioan.
13. v. 23.

tam; tégy bizonytságot arról, ha
penig jól, miért csapkodsz enge-
met?

5. De talám, jól prophetált,
mint Cajaphas, noha nem Fű
Pap (Romanan) ez elzicendő-
ben! (1) A' Bial, jó cleve sza-
gollya a' dolgot) Meg-lelész
ez-is, hogy a' (g) Fene vádnak
száma, hat száz hatvanhatban szem-
jeltecsék. (h) Nagy sebeséggel
vettetik el Babylon. (i) Egy nap
jönekreája aző csapási. Ezt, jó
idején meg-gondolni, nem ki-
csiny eszelség! (k) melly látás,
ha szinten haladna is, várjad csak!
mert kétség nélkül meg-leszen.
(2.) A' Bial nagy terhet el-bir.
Ha valamelly Jesuita, calumnias
profert, Bubalus, fert. (l) Min-
dent cselekedhetik, az űtet meg-
erősítő Christus által. Ha űtet

(f) Ioan.
11 50, 11.

(g) Apoc.
13. v. 19.

(h) Apoc.
18. v. 21.
(i) ver. 8.

(k) Hab.
2. v. 3.

(l) Phil.
4. v. 13.

A 3

(m)

(m) Mat.
5. 11. 12:

(n) Eras.
in lib. o de
lingua.

(o) Pence-
rus in pra
fat. Tom
2. Epistol.
Phil
(p) In locis
Mat.
pag. 289.

(q) Autor
libri, qui

(m) Sáborgattyák, s-gonosz sa-
zugsággal terhelik; örül akkor,
a' menyben le-tótt sűseges jufa-
lomnak. Meg-tekinti iralat Eras-
mulnak, s-igy vigasztallya ma-
gat: (n) Az undok vād, többire
mindenkor, az ártatlanok után
ballag. De, ha meg-nyomta is Sz.
Jstvánt, ugyan Eget adott &c.
Diana Templomát fel-gyújtott He-
rostratus az, ki affe level akar ma-
ganak dicsőseget keresni. Egy
izoval; bár keményen meg-mal-
háltalsék-is a Bial, de, ezjut né-
ki eszében: (o) A' sok károm-
kodások mérge után, szokott dia-
dalmaskodni az Igasság. Ehez ve-
ti hatát: (p) Leánya az igazság
az időnek, melyben a' balítilet meg
változik.

6: A' kővér Bialok mindaz-
által kik legyenek, ihol meg-
mondgya ez: (q) O' Uram! bi-

zony

zony a Papok, kővér Bialok-
ka lóttene! Látod Fiam! Pá-
pista mondgya ám ezt, a maga
felekezetről! Miert vallyon?
Mert: (r) csak a nyugodalomért
vadászszák a papságot, mint a Bi-
al a rekkenő melegert az síves vi-
set. Mert: (s) Mint a Bialok
tömött testtel vadnak, így most a
Clerus, csak bődőjét tölti. (t)
O' Uram, szabadics meg efféle
emberektől, kik csak hasokat sziz-
lallyák! De, Kitsoda zörget?
7. C. P. A. Præceptorom
Apám Vram! Ki, inkább meg-
mondhattya, mit hallott ka-
gyelmed felől.

8. Igazaké őcsém ezek, mel-
lyeket a Gyermekek beszéll?

9. Præcept. Semmi hiba nints
Vram benne. Sőt én, többek-
kelis meg ferzem. Mert az a Je-
suita, kegyelmedet így is mar-

A 4 dofta,

in scribi-
tur Stella
Clericorum
circa An.
1500.

(r) Nicol.
de Clemā-
gis Archi-
diaconus
Ecc. Baje-
cens. circa
An. 1417.
de corrupto
Eccle.
statu cap.
18.

(s) In Con-
cil. Later
sub Innoc.
2. Annoe
1503. Si-
mon Beg-
nius Epif-
Modra-
ensis Sess.
6.

(t) Psal.
17. v. 14.

dofta, hogy *Karikát adà kegyel-
med orrára.*

F E L E L E T.

10. S-Nem érte fellyebb? Pe-
nig még, Hálá Istennek, nem
tött *Oculárt* reá! mert, az éle-
sen látó szemek, még most affé-
lét nem kívannak. Mind az al-
tal, úgy motozson az *orrom* kör-
nyúl; ki tudgya; azt kezdik neki
(u) 2. Sz. mondani: *Kacsod varga!* Mi
22. v. 9: *vagyon à mindenhatónak, (u)*
orrában való fűst, s-hamar meg
(x) 106. *emésztheti űtet!* (x) *Nékem-is*
27 v. 3. *orromban vagyon még az Istennek*
lelke, s-nem engedem à tájon
pepecslését! oda mennyen
(y) Psal. *azért, (y) kiknek orrok vagyon,*
15. v. 6. *de nem szagolhatnak.*

11. Mi haszna azonban, ha csak
derekat rontya-meg à Kgyo-
nak, s-fejét űtetlen hadgya? Hi-
szem, talál űsebb gyógyító fű-
vet, mind addig csulz mász!

Fellyebb

Fellyebb még az *orromnál* az ei-
mém, mellyet mig kinem irt,
hiaban valo, minden szörpüz-
kálása è Tudatlan Borbélynak
az *orrom* környűl! Csuda do-
log! Czéhet sem követet, s-
még-is fejet mos! Vonnyatok
le kereszttyén Borbélyok rula à
Tzéh-mesterféget! Vagy ízed-
gyétek jól-ki az *orrában* való
ízört!

12. *Karikát* emlegetet? Meg
kellett azt furni, ha *orromra* ap-
picalta, mert másképpen oda
lött *karikája*, hanem ha jól meg-
szegelezte. Vér volt pedig még
à *Bial orrába*; s-nem könnyen
engedhette à sebhető ízeget.

13. *Præcept.* Mert Vram! Sz
Esaiás-bul, ezt citálta kegyel-
med ellen: (z) *Mikor ellenem dű-* (z) *Esai.*
hóskódnél, kevélységed fel jött 37. v. 29.
füleimben; ez okáért, karikat ve-

A s

tekor-

tek orrodban, és szabólat ajakidra,
és vissza vislek te ged az utra, à
mellyen jöttél; à mikor a NYOLCZ
okokat dorgaltad, mellyekért egy
okos Ember Pápistava lőtt, vala
1640. esztendőben.

F E L F L E T

14. Hiszem Senacherib-ről
szoll ott Isten! vallyon-s Ce-
gledi, Pogány-é? Ládd-é ő-
csém! itt telik ám ama Pápista
mondás-bé: (a) Kevés külömb-
ség vagyon à Törökök, s-à Prote-
stansok között. Hadiárjon! (b)
Az Egben vagyon à mi bizonyosá-
gunk, és à mi dolgainknak tudója,
à magasságban.

15. Az említett helybül, Kari-
kát nem furhatot. Mert, noha
mind furót, kalapácsot tart az à
Rend; de, az Acsoké à kariká-
nak mesterféges csinálása nem
ővé. Itt-is el-vőtte kenyereket
à Sindelyezőknek. Es így: mind

a jámbor

à jámbor Borbely Tzéhet, s-
mind az Acsok Tárlalágát ma-
gára haragitotta, Karikát fétyél-
vén bárdolatlan ízekerczéjével.
Az Esztergárosoknak is volna e-
hez közök; űk-is, bár oltalmaz-
zák itt siros falattyokat.

16. Circulus vagyon à Vulgá-
tá-ban, de, nem talállya a Tzélt;
mert è Sido szo: Káki (Kák)
Samum meum, horgot, nem kari-
kát jelent. Méltán-is; mert, ki
látta, hogy karikát bigygyebsé-
nek Ember orrára, s-ugy von-
nyák hátra, mint itt szoll Isten!
Az Horog cselekeszi azt. Horgot
kellet volna azért emliteni, nem
Karikát. De, ugy-is vétett a
Cassai halászok ellen, hogy hor-
gászni indult. Dandia legyen
hát az a Halász, ki néki Pénte-
ken, még pénzeért-is szép Ha-
lat ad!

(a) Cardi-
nalis Far-
nesius Pö-
tificis ad
Caesarem
Carolus
5: Lega-
tus Ann.
1540. ut
Petrus
Suavis l.
I. Histor.
Concil.
Trident.
pag. 103.
(b) Job.
16. 19.

lat ad! Ihol már, négy Tzéhnek
Ellenlége!

17. Sikra kötötte kerekét a
Jesuita, hogy azaz *okos* (meg-
rettzett a *Barátság*i dorgálásból,
ha az volt-é?) *Ember*, 1640. esz-
tendőben lőtt *Pápisztává*. Nem
igaz! Mert a *NYOLCZOKOK*-at,
még 1631. estendőben írta volt
PAZMAN PETER Cardinál,
Esztergami (Titulus sine vitulo.
Nem mondgya hát senki: *Non-*
entis, nullæ affectiones) Ersek, ki
szedvén izinét, a *Kalaus* nevű
Könyvnek, s úgy dedicalta N.
POPEL EVA Afizizonynak.
Mellynek *refutálását*, ha pont-
rul pontra, jozanon, jo lélekkel,
s-nem mocskos pennával vég-
bē víbik a mai *Jesuiták*, nem *Bial-*
nak, hanem, annalis nagyobnak
vethetik orrában a *Kalafintát*.

18. C. P. Azt mondgyák édes
Apám

Apám Vrá! hogy a nevét is elől
hozta kegyelmednek a *Jesuita*!

F E L E L E T,

19. Edes Fiam! az én
könyvemben, csak első betűk-
kel irtam volt-ki, de azok, így
olvastathatnak: A' *Cassai*, *Ke-*
resztvény, *Helvetica*, *Gyülekezet-*
nek, *Lelki*, *Tanítója*, *Ceglédi*, *Jst-*
ván. Nincs itt a B. V. hogy *Úr*
Bialnak írtak. De, mint hallatik,
Kis *Jesuita* dolga; nosza te-is
kis *Gyermek*, beszélly többet-
is elől ez hirben.

20. C. P. Mi! azt-is hallotam
Apám Vram, Azt módotta a *Je-*
suita: Nem igaz az, hogy *Magyar*
országban a *Bialt*, orránál fogva
nem *gordoznák*; Mert, ha *Úr* ka-
rika nincsen a meg-dűbödött *Bial-*
nak orrában, erős kötellel tekerik
meg az orrát, s-úgy bírnak vele.
De kegyelmed ezt *szó*s *elméje*
szerént

szerént nem tudta, mivel senki
eddig Karikát nem vetett orrában
kegyelmednek.

F E L E L E T.

21. Néki fog talám hibás
elméje lenni! Mert nem em-
lekezik reá, hogy a meg tázfol-
tatot Pázmán irala, nem bol meg
dübödött Bialrul, hanem csak
Bialrul. Hordozás vagyon Páz-
mánál, ű pedig csak dübött ko-
rában akalztya néki a' kötelet.
Probállya-meg, meg-dübödé-
sét a Bialnak! Ne rejtse el ezt-is:
hogy erős kötéllel meg tekerte,
s-véle birt! nem eszem az nap,
csak sirok! Vetett itt-is a mester
emberek ellen; mert a pörölyt,
s-fuvót ki-kapta a Vasbul mun-
kálkodó Emberek kezéből, el-
vőtte a Kötelet a Kötelesektől;
mellyért, pöröly hagyigálást, s-
még Kötél ajándékozást-is ér-
demel. Hat féle Mester Em-
berek

bereket tréfálván már meg!

22. Bizony dolog! Kivánta-
tott volna, hogy az oktalan Bialt,
eddig-is, (ha Sz. irás kívül va-
koskodot) jó urban igazították
volna a Bial vezetői! De, sem a
Castigálás, Országok romlása, Ma-
lach Doctor, s-most a Barátság
Dorgálás, nem találta még olly
erős Orozlánra, ki, csak egy-
gyik kőrmével is illeti vala űket.
Hanem, csak el-szalada a Bial;
Kemény, általhathatatlan bűré-
vel, s-most-is erősterhet von.

23. Vagyon-e még több jó
Fiam! a mit a dologban tudsz?

24. C. P. A' Præceptorom
jobban tudgya Apám Vram! ű
kegyelmét kérdezze kegyel-
med.

25. Mitsoda Karikát csinált
őcsém! a Bial orrára a Jesuita?

26. Præcept. Ezt hozta Vram
bé Salá

(a) Prov.
26. v. 5.

bé Salamonbul: (a) Felelly az
bolondnak az ű bolondsága szerént,
hogy ne láttassék ű magának
bölcsnek lenni. Ezt is mondotta:
Hogysenki eddige' Bialnak orrá-
ra nem vetette bolondságút, azért
láttatott ű magának illy bölcsnek.

F E L E L T.

(b) Facet
Frisehlin
pag 1.

27. Vallyon s-meg-felelté
azzal az egéiz Könyvre? Szin-
te ugy cselekedett, mint egy (a)
Szamár félelmes Pap, ki meg-
ijjedvén à Templumban à soka-
ságtul, így kiált: Tűz, tűz, tűz!
Ezt halván Halgatoi, mind ki-
szaladnak à Templumbul, s-
maga meg-menekedik à prædi-
kállástul. A' Jesuita-is fel-teszi
magában, hogy mind meg-tzá-
follyá Könyvemet; azonban
meg-réműlvén à sok Ezer aka-
dékoktul, Bolondnak kiált, s-
ezzel meg-menekedik a refutá-
lástul. Bezzeg ha ugy kellene
ellenke-

ellenkező Könyvet tzáfolni,
csak jól meg-izidnam az Au-
thort, s-menten el-vetném nya-
kamrul a gondot.

28. Meg-vallom, hogy à
Jesuita itileti szerént, Bolond
vagyok; mint az Apostolis, (c)
bolond vala Christusért. Magam
rómlotságát is ha vizsgálom, azt
mondhatom: (d) Minden Em-
bereknél gorombább vagyok én.
De, egy Bolond, oly követ vetet
azért à kutban, hogy bizony tiz
okos Cassai Jesuitának is gon-
dot ad.

29. A' Salamon helyében
ezis vagyon: (e) Ne felelly à
Bolondnak az ű bolondsága sze-
rént, hogy ne légy te is ű hozzája
hasonlatos. Itt csak ékel: De ű
meg-felelt nekem Bolondnak,
(mint itil) Nosza hát ketten
bolondoskodgyunk!

B

30. Hát

(c) 1. Cor.
4. 10.

(d) Prov.
30. 3.

(e) Prov.
26. 4.

30. Hát senki nem vetette
volt még a Bialorrára bolondsá-
gát? No latom én, nem tartot-
tak hát oktalannak a Bialt, mert
másképpen, könnyű volt volna
szemét bé kötni. A' Nemes E-
piscopalis Academiát mind az ál-
tal, Emberek szájában ejti itt,
hogy ű előtte abban, egy Bialt
meg-taréjozot tudos Ember
sem találtatot. Pókiis markát,
hogy ű menten meg-fogja a Bi-
alt. (De, ne járj közel a Bial-
hoz, mert meg-rug!) Vgy cse-
lekeszik, mint a Prædikallás
közben, a Bobul ki-fogyot Pap,
ki így szollot Halgatoinak: (f)
Elégedgyetek meg most Atyámfi-
ai a rövid Prædicationval, j ven-
dő Heten, új könyvet hoznak, s-
beszeg akkor hoszszabban nyuj-
tom tanításomat. Így ű is molt, a
rövid Prædicatio alatt, holzsu
nyárs

(f) Facet
Frisch.
pag. 1.

nyárs pecsenyét forgat. De ia
gen kérem a Societást, jól meg-
hannya vesse, ha elégségesé é
velitor az útközetre.

31. Præcept. A' kegyelmed
Bolondsági közzül, (mint ű ne-
vezi) ezt mondgya ELSŐBEN.
Mert, (g) két Hamis Tanuk ezt
mondottak: El-rentbatom az J-
sten Templomát, és harmad nap u-
tan fel-épitbetem azt. A' Christus
senig szollot (h) az ű Testének
Templomáról. Innen, ezt hoz-
taki: A' Vén Bial bolondságát,
valóban, erős szoritani való Kari-
ka! Mert ű is, az Hamis-tanuk
szerént, Pápiſta Tanitok könyve-
inek, (a kiknek nagyobb részét so-
ha nemis látta) szántalan monda-
sit elől hozza, oly értelemmel, a
minémű értelmét az Hamis tanuk-
is a Christus mondásának csinál-
tak; úgy mint, szájok izire va-
lott.

(g) Mat:
26. 61.

(h) Iohan
2. v. 21.

B2

FE

F E L E L E T.

32. A' Syllogismusz: *Valaki Hamis-tanukkal él, Bolond az. De, a Vén Bial, be-hozván a Pápista Tanitok könyveinek mondását, s azoknak oly értelmet csinálván, mint régen az Hamis-tanuk, az (mondom) Hamis-Tanukkal él. Bolond tehát!* Ennek a talyígnak edgyik kereke sem jó, bár mást csináltasson a *Jesuita*, a kerek-gyartokkal! (De, mennyen csak oda, rea hanyák bizóy a kerék külőrt, mert el-lopta a karikájokat!) Az első kereknek mind ki-tört a foga. Mert (i) *Jezabel*, noha éle *Hamis Tanukkal*, mind az aital, nem vala sült *Bolond*, hanem, vala *e-ize*. A' másiknakis, a sárban maradt a külője. Mert, probállya meg, hogy azokat, *Hamis tanuk* modgyára citáltam! (né

teheti

teheti ennek ízerét soha, ha meg-izakad is) Avagy, esék *Censura a Jesuitan*, s-lak hordozás, hogy azokat a *Papista Doctorokat*, *Hamis-tanuk* köziben számlállya.

33. Hát nem láttam azokat a *Pápista Tanitokot*? De még forgattam is, volt olykor. Mikor kocsival hoztam el, egy Méltóságos Nagy Személytől űket. Mostis találnának az én *Bibliotécámban* afféléket; De nem adok fegyvert magamra edgy *Jesuitánakis*. Izzadgyanak űk is, ha kel.

34. *Præcept.* Ezis, kezétől jót a *Jesuitának*: *Mások szájával enni, s mások szája isit el-hadni, merő Biali okosság; merő Hamis tanu-bizonyság.*

F E L E L E T.

(k) An.
glo. Rem.
annot. in
1. Timot.
3. Sect. 9.
(l) Hab.
2. v. 4.

35. Iol vagyon! én, így sub-
summálok: De, kik ezt mond-
gyák: (k) Az Ecclesiában kel-
sinni, (maga minden Ember,
(l) saját Hitéből él.) azok más
szájával esznek. Mondgyák hát
azoknakis, hogy Bialok, s-hamis
Tanuk.

36. Præcept. Ígyishabozor
à Iesuita: Ha penig, ugyan csak
ügyertették à szavokat, à mint à
Uen Bial szája isire szabja, így
már, nem Pápiák, hanem Biali-
ák; akár Costerus, akár Scotus,
akár Canus, akár Becanus, akár
Tyranus, akár Cajetanus, akár
Biel, akár ki más.

F E L F L E T

37. Szinte úgy cselekedzik it
à Iesuita, mint à Negyven-napi
Bűjtőt, szorosan meg-tartani
parancsola edgy Pap. Kinek
mikor

mikor mondanák Halgatoi:
(m) Lám Christus, Apostolival
edgyút, meg-ötte Cseterteken est-
ve az Husz, (az Hulvéti Bá-
rányt) nem várván Husvétet.
Ezt felelé reá: Meg évek bi-
zony, de megis adak az árrát; mert
más nap à Christust meg-feszíték,
à Tanítványok sem halának meg
szép halállal. (mint ha az Hus-
étel lőt volna oka!) A' Iesui-
ta is, ki nem tudvan Doctorit
fejteti à izövevényből, szegé-
nyeket, mind Bial bűrben öl-
tözteti. (jol cselekedte, mert
erős à Bial bűr!) E' vigasztalást
nyujtván à szegény Bialnak:
*Gaudium est miseris socios habu-
isse malorum.*

38. Præcept. Másillyen bo-
londságát-is allatta kegyelmed-
nek: (n) Nem de, nem tizenket-
ten választottalaké én; és közzü-
letek,

(m) Facea
Erischlin.

(n) Ioan.
6. v. 71.

letek, Őrdög az edgyik? Mond-
 gya vala penig Judás Iscariotest:
 mert é vala el-arulando űtet, holot
 edgyik volna à tizenkettő között.
 Ebből így halászot: A' karikát-
 lan orru űen lamber, ezt nem tud-
 ta meg-gondolni; hogy ha edgyik az
 Őrdög, nem Őrdongos à többi.
 Mit hányod egy s-két Em-
 bernek à tanítását, az egész Pápi-
 sta Ecclesiat ostromolván, ha Em-
 berséges Ember vagy?

F E L E L E T,

39. Nem csudálom én, hog'
 lopásra vetemedik à meg szű-
 kült, mert à kételenség nagyra
 vilzi Embert. Ihol! hogy à le-
 sulta, holzu kötelelet nem talál,
 Papista Doctorinak, mély kut-
 bul valo ki-vonására, edgyül
 edgyig szegény citált Papista
 Tanitokat, mind Őrdögöknek
 mond-

mondgya! Bizonyára még én
 ilyen Iesuitát nem saiditottam,
 ki Doctorinak, irásira valo nem
 felelhetésért, űket Őrdögöknek
 írja. Bezzeg nem így becsülték
 ezeket mások! (o) Scotust hiv-
 ták, éles elm-jű Tudos Ember-
 nek. (p) Lanust nevezték, à
 Nagy Doctorok után, à Szent I-
 rás titkait, leg világozzabban fej-
 tegetőnek. Meg-tiltottak, hogy
 (q) senki Tyranust meg ne vessze.
 Allatták (r) Cajetanus felől,
 hogy kevés volt hozzá hasonlatos
 à Theologiában. Hílzem ízépen
 Commendáltak ezeket! még-
 is, hogy edgyet érteneek némely
 dolgokban à Calvinistákkal, à
 Iesuita, fekete Ország felé iga-
 zittya! Bizony el nem bízem,
 hogy ha az jo Angyalokat latná
 mellettünk-is, hogy gonolzt
 nem kívánna nékiek! O tempo-
 ra! O mores! B5 40. Még

(o) Bell.
 lib. 3. de
 Euch. c.
 23.

(p) Pere-
 rius les.

Com. in

Exod. Et

Com in

Dan. lib.

12, c. 6.

(q) Idem

Com in

Gen.

(r) Senen.

Biblioth.

lib 4. Tit.

Thomas.

40. Még sem tér el (látom)
az orromtól! im meg haitom,
mennyei el mellőle! Szép Ci-
vilitást tanult Loyolától! Csak
hog' az első Syllaba hijával! Vg'
kel, ugy! Jeles Theologus! Ki,
non argumentis, sed argutiis &
convitiis! Miis tudnánk ugy,
ha az Isteni félelem meg nem
tartoztatna! De, *se ipsum meti-*
ri, est optima Geometria. (s)

(s) Zach.
3. v. 1. 4.

Meg feddi Isten rövid nap a Sá-
tánt, s- Jeshua Papot szépruhá-
ban öltözteti!

41. Nem edgy, s-két Pápista
Doctornak hántam irását; (ha
meg-nyitná szemét a Iesuita)
Sem nem az egész Pápista Eccle-
siát ostromlottam, mertarrul (t)
protestáltam a könyv *præfatio* já-
ban. Hat? Meg-akartam mu-
tatni: hogy sok Papisták más
Credóban vadnak, mint Pázmán
a Ka-

a Kalauzban, s-az utánna cső-
dült némely Iesuiták.

42. *Præcept.* Ehez való volt,
e' mocska-is: Nem sok parázna
Calvinista Prædikátor bűnösö-
dött-é már itt a Felső Magyar
országban? Nem olly orr fel-eme-
lő Bialok vagyunk. Neked pedig,
karika legyen az orrodon ez után.

F E L E L E T.

43. Jeles példa! az hogy:
Parázna Prædikátorok voltak
hát, az én túlem sokszor bé-ho-
zott, s-â Jesuitá-túl pedig,
mérgező fogokkal mardostatott
Pápista Doctörök, Szegények!
hiszem vezénnek a Vár alatt,
hoy a Calvinisták mellé állának!
A' Phariseusok is így cselekedé-
nek a vakságbul meg-gyógyúl-
tal: (u) Te légy Christus Ta-
nitványa, mi Mozesé vagyunk!
Igy:

(t) Pag.
10.

(u) Ioann
9. v. 28.

Igy : Ha Paráznákká lőttek, s-à
 Calvinisták mellé állottak lok
 Papista Doctorok, mi meg-ma-
 radunk à Pápa mellett ! Iol va-
 gyon : munkajokkal se éllyetek !
 (x) 1. Cor. 6. v. 16. (meg-tiltyuk) mert : (x) à ki
 à Paráznához ragazkodik, egy test
 à Paráznával. Hálá Istennek,
 penig meg-halonlottatok !

44. Meg-tiltheti az egész
 Keresztység ! a régi Pápisták
 Tudományát s-e' maga hitt é-
 retlen Jesuitaét ! A' melly Docto-
 rokkal én, edgyütt, is ma futt-is
 iralomban éltém, azoknak szép
 dicsiretes Coronát tőttek lok
 Pápisták fejekben ; è Jesuita pe-
 nig, haragzik reájok, s-ebnek
 veti őket, hog' mellénk állottak.

(y) Libr.
 inscr. qui
 est de va-
 nit. scien.
 (z) Vega
 libr. 16.
 de Inst.

1. (y) Maga Agripa Cornélius,
 tiszteletes Nemes férfi volt.
2. (z) Aquinási Tamás, à Szent
 Irásnak virága.

3. (a)

3. (a) Arias Montanus, az Hispa-
 niai Philep Király Theologusa.
4. (b) Cassander György Tudomá-
 nya, az Ecclesia idvességére
 való.
5. (c) A' Catechismus Tridenti-
 nus, egész Concilium végezé-
 séből, s-ötödik Pius Pápa sa-
 rancsolattyaiból nyötattatott ki.
6. (d) Catharinus Ambrus, éles
 elmjű Ember volt.
7. (e) A' Collegium Anglo-Rhe-
 mensé-ben, semminincsen oly-
 lyan, melly, à Papista Kegye-
 séggel ellenkezzek.
8. Cusanus Miklos, à régi irások-
 nak fejtegetésében, igen tudos
 volt.
9. (g) Driedo Janos, jeles Theo-
 logus volt.
10. (h) Durandus, éles elmével
 bírt.

(a) Posse-
 vi. Iesni.
 Appar. Tit. Ari-
 at.
 (b) Lit.
 Imper. de
 Cassandr.
 (c) Eder.
 in parit.
 Catechis.
 (d) Posseo.
 Ies. Ap-
 par. sa-
 cro Tit.
 Ambros.
 (e) Idem
 Tit. Ang.
 (f) Aene-
 as Sylv.
 libr. 1. de
 gest. Conc.
 Basil.
 (g) Espen.
 Comm. 118
 Tim. 1.
 (h) Stapl.
 de Doct.
 princ. lib.

11. (i)

(i) Rabien Ies.
den Ies.
pres. in l.
Salmer.
Ies. in Pa-
rab. Ev.
(k) Alph.
de Castro
lib. 2. ha-
res. c. 13:
(l) Sixtus
Senensis.
Bibl. libr.
4. Tit. Io-
ann. Fe-
rus.
(m) Idem
Ibid. Pag.
272.
(n) Aut.
Anonim,
de vita
Gratiani
in fine co-
lius volu-
minis.
(o) Sixtus
Senens.
ut modo
Tit. Holc.

11. (i) Eccius János, à Catholica
Vallasteröffen oltalmazta.
12. (k) Erasmus Desiderius, à
tisztességes Tudományok felől,
jól emlékezett.
13. (l) Ferus Jánoshoz, nem volt
Nemet országban hasonlatos à
Catholicusok között.
14. (m) Gerson Jánosnak, nagy ér-
telme volt à Scholastica Theo-
logiában.
15. (n) A^o Gratianus Decretomos
könyvét, III-dik Eugenius
Papa Confirmálá.
16. (o) Holcot Rupert, à Sz. Irás
magyarázásábā, igen tudos volt.
17. (p) Hugo de Sancto Victore;
második Augustinus volt az ű
idejében.
18. (q) Jansenius Cornelius, Tu-
dos, s-kegyes életű ember volt.

19. (r)

(p) Pererius Ies. Com. in Gen. 14. num. 59. (q) Acofta Ies.
libr. de Temp. noviss. c. 15.

19. (r) Tyrannus Miklos idejében,
nem volt hozzája hasonlo Theo-
logus.
20. (s) Magistrum Sententiarum,
Petrum Lombardum, az ű nagy
értelméért, Sententiák Magi-
sterének neveztek.
21. (t) Mirandulanus Picus Ianos,
az ű fényes elméjeért, Phoenix-
nek hívott.
22. (u) Morus Thamas, dicfire-
tes Ferfi volt.
23. Pighius Albertet, csak nem
minden könyveiben dicsiri
Bellarminus.
24. (x) Platinával, à IV-dik
Sixtus parancsolá meg-iratni,
à Fű-Papok viselt dolgait.
25. (y) Polydorus Virgilius, à
Canonica irásokból írta, hét
száz, s-még több sententiát.
26. (z) Rossensis Episcopus, az Ec-
clesiának erős oltalmazója volt.

(r) Sixtus
Senensis
ut supr.
Tit. Nico-
laus.

(s) Idem
ibid. Tit.
Petrus.

(t) Idem
ibid. Tit.
Ioannes.

(u) Perer
Ies. Com.
in Gen.
30.

(x) Ant.
Histor. de
Vitis Pon-
tificum.

(y) Salm.
Ies. Com.
in Parab.
Tract. 1.

(z) Sixt.
Senensis
ut supr.
Tit. loh.

Fischerus

27. (a)

(a) Bell.
libr. 3. de
de Euch.
cap. 23.
(b) Pras.
Operis.
(c) Valen.
Iel. Ana-
lys. libr.
1. cap. 5.
(d) Posse-
Ies. not.
div. verb.
pag. 27.
(e) Eras-
mus ann.
in Rom. 1.
(f) Essen.
Comm. in
2. Tim.
part. 2.

27. (a) Scotus, éles elméjű, Tu-
dos Embernek neveztetet.

28. (b) Sixtus Senensist, az ötö-
dik Pius Pápa, Fra gyanánt tar-
totta.

29. (c) Soto Dominick-nak, nagy
Tudománya, s-nagy esze volt.

30. (d) Stapletonus Thamas, a Ca-
tholicusok között, leg Tudosabb
volt.

31. (e) A' Stauplensis Faber Tu-
dományan, csudálkoztak.

32. (f) Vives Ludovicus, minden
kétkedés kívül való Ember
volt.

Enyi szava hihető keresz-
tyén Catholicusok, hiszem igen
dicshrik, a' Calvinisták Vallása
Igasságát állato, harmintz három
Doctorokat! s-csak a' mi Iesui-
tánk válté ki közülök? Unus
homo, nullus homo! Una Hirun-
do, non facit Uer!

45. A'

45. A' lok Cálvinista Prædi-
kátorok paráznaságát, minek e-
lőtte emlegetné a Iesuita, jól
gondolkodgyék erről: (k) Oly
Fertelmes életet élnek sok Papok
â miénk között, mint ha Isten sem
volna. Szegény Stella, hiszem
igen bé-hatot volt Csillagi fé-
nyével á setetre!

46. De penig meg-bűntettet-
tek a Cálvinista Prædikátorok!
(ha úgy volt) Hálá Istennek,
hogy mi így nem szólhatunk:
(l) Sok helyeken, meg engedik
Püspökök, â papoknak, fizetésért,
â Concubinátust.

47. Be roíz Barátság, hogy
karikát kíván orromra a Iesuita!
Írását azonban, ezzel rekesztí-
bé: Légy egészségben! Be nyó-
morult egészséggel bir az, kinek
orrán fityeg a karika! Nyilván
Gyermekesdit jádzik, mert az-

C

zok

(k) Dida-
cus Stella
in cap. 20
Lucæ fol.
242.

(l) Gra-
vamina
Principis
& statu-
um Impæ-
rii art.
75. & 91.

(m) Eph.
4. v. 14.

zok szoktak még Tavaßbal ka-
rikázni! Lássa, ha ki-szedeti fo-
gait, s a Bölcsőben fekszik, é
tilalom ellen: (m) *Ne legyünk
többé Gyermek!* En vízíza
csapom a karikat, s ha karika-
májjat ad, s meg-hókkenti, ma-
ga legyen bibéjének oka! mert,
nem úgy bánik velem, mint Tu-
dos, s-emberséges Ember.

48. *Præcept.* Aztis mondot-
ta Vram! *Ha az egész Romai A-
nyaszentegyház szavait, és szavai-
nak értelmét találja, mellyek ke-
gyelmed hamisságot bizonyítanak;
akkor bizonyítható ellenek bátran.*

F E L E L E T.

49. Mind edgyben kellene
hát úgy nékem gyűjtenem a
Romai Valláson valokat! *Uén
a Bial, legény!* nehezen futhat,
fáradhat; azonban, minden-
nap nagy igátis von! De a mire
érkezik,

érkezik, ugyan menten furja fa-
ragja. Noha, csak *Cassannis* meg
mutathatja azokat a *Pápista*
Emoereket, kik halván a *Romai*
Anyaszentegyház szokását, a
Prædikálásban, csak nem To-
rok szakadnak rikolto Tanito-
joknak Halotti kiáltásakor; bá-
tran szolták ezt: *De azt nem val-
lom jó Pater Uram!* Vgy tetzik,
ninesen ollyankor *Romának e-
gész szava, sem szavai értelme!*
A' Tridentumi Conciliumot, ma-
gais a *Duellum-os* Iesuita, ugy
tudom, *Romai Anyaszentegyház-
nak* tartja. De, soha el nem hi-
szem, hogy minden *Pápista*, an-
nak végezését javallja. Lásser-
rül, a (n) *Barátsági dorgálásban.*

50. *Præcept.* Illyen példá-
valis bizonyította Vram! *Azt
hozod elől valaki irásból; fol. 91.
hogy bolondság azt el-hinni,*

C2

s-felet-

(n) Apag.
447. ad p.
455. Bc
253. 254

s felette nagy vétek, ki ezt mondgya maga felől: hiszem én; hogy a Iesus Christus Vere által idvezülök. Arra kérdelek itt, ha, az egész Papista Ecclesia Vallása-é ez? mond meg, ha Ember vagy! De, csak Bial modon szollasz hozzá: a legyen azért az orrod karikája, a mit az egész Romai Sz.-Edgyház e felől tart, mondván: Concil. Trid. Sess. 6. Can. 1. 2. 3.

1. Ha valaki mondgya, hogy az Istennek malasztja, és Christus érdeme nélkül megigazulhat; átkozot legyen!

2. Ha valaki mondgya, csak könnyebségre valonak az Isten malasztját, s-nem az örök élet meg-nyerésére; átkozot legyen!

3. Ha valaki mondgya, hogy a Sz. Lélek Istennek meg-elő-ző segítségére nélkül idveffégre való

re való jot tehet; átkozot legyen!

Ráferé az orrodra é karika? No-
ha ugyan vastag a bialos orrod; de
azért, csak reád vonnya ezen ka-
rikát Esaiás Prophtának amaz e-
rős fogója, a mely után monda az
Angyal: imé ez illette az ajaki-
dat, és el-véterik a te hamilsá-
god. Esa. 6. 7.

F E L E L E T.

§1. Hihető, nem akadt
volt meg Panigarola Pápista
Doctor a Ieluita Bibliothecájá-
ban! (alig ha nem saiditván a
könnyű szerben való futást, ha
mit hozz az idő) s-azért nem a-
kar sok könyveket tartani, hog'
hamaréb, illa berek, ha nad a
kert! ezis az oka, hogy nem
nyomozza nevén, a túlem citált
Doctort, s-ugy vetemedik nagy
kétel-

kételkedve à Valachizálásra!
Maga, ha jó Theologus volna,
kellene tudni, ama Practicus
Canont: *Nil faciendum est du-
bitante conscientia.* ű pedig ké-
telkedik az Author felől.

52. Panigarolat űstöközi, rá-
godgyék Lovaniumon, melyben
edgy nagy Papista Sereg, így
szól: (o) Nem ismer à Sz. Írás
ollyan Hitet, mellyel el-bidgye
Ember azt, hogy ű, à Christus ve-
re által idvezül. It, bezzegh
Emberre akada, ki edgy Trup
Papistasagot állata Panigarola
melle!

53. Csábit à Concilium! Mert
noha, edgy felől, à meg-igazulás-
hoz töldgya à Christus érdemét;
de, más felől azt, így rontya:
(p) Nem elég azt binni, hogy
Christus mi érettünk elégseges-
képpen vertontott: Vgye, hogy
ízam

(o) Lova-
n. ics
art. 9.

(p) Conc.
Trid. Sess.
14. Can. 13

szám-ki-vetésben bocsátotta it
à Christus érdemét? Tudta ezt,
Bellarminus-is, s azért szollot
így: (q) Mi, meg igazulunk, à
bennünk lakozo új életért, nem à
Christus érdemeért. Salmeron
penig, ugyan tagadta; hogy (r)
é legyen valamely Oecumenicum
Conciliumnak elmeje, hogy à Chri-
stus halála által, igazuljunk meg
Isten előtt. Látsa à Iesuita, ha à
kőrmét à filéhez viheti! A'
Concilium penig, csak tetten te-
szi, s-gyonton gyonik.

54. Nem csak az Isten ma-
lasztyát, mondgya szükséges-
nek à Concilium az örök életre,
hanem így is szól: (s) Ha ki azt
mondgya; hogy à meg-igazult Em-
bernek jó-cselekedeti, úgy Isten
ajándéki, hogy ne legyenek egyszer
s mind az Embernek, örök életet
érdemlő okai, átok legyen! Hal-

(q) Bell.
lib. 2. de.
Iustif. c. 2.
§. 3.

(r) Sal-
meron.
tom. 15. p.
20.

(s) Conc.
Trid. sess.
6. Can.
32.

lod, mint varrotta a malaszt mellé, az Ember érdemétis! Noha ezt, ravaszul el-hadta a Iesuita, de, meg-izaglott az erős Bialorra.

(t) Bell.
libro 6.
capit. 15.

55. Vallyon s-Bellarminus, Romai Edgy-ház-fi volté? Ha a volt, tapodta Tridentumot, így irván: (t) Vagyon az Embernek szabad akarattya, az idvefsegre tartozando dolgokra, a MINDEN KEGYELMEK ELŐTTIS. (Nofza most Synaklakjál, mert egy mostoha Fia támadá!) Ha pedig e Romai Bastyát lövöldözi a' Iesuita, nyilván fél-Pápistaságot töröl ki, Magyar-Vilagunkból! Az hogy: Ha a Concilium szavain fundál, veszi s-sillyezti Bellárminust; Ha ezt oltalmazza, türköli Nagy-Gyűlését.

56. Le-veté mind az által Kámlá-

Kámláját a Iesuita, s-el-ugrék mellőle. Mert Pánigarola azt vitatá: nem kell senkinek maga felől ezt állatni, hogy ű a Christus vére által idvezül. ű pedig, az idvezülésből, igazulást; a Christus-véréből, malasztot; az EM-ből, Közönségesseget csinált. (Külömböznek ezek Domine Frater!) Nyilván a Fa képnél hadta a Subjecta materiát! Az hogy: a vaknak, fület akarja meg-furni, s-a fiketnek szem-gyógyító irtet ad! Itt-is zörgeti a Borbélyok szelentzét! Puff, puff, puff az hátán!

57. Mit karikász már annyit? Estve vagyon, idi haza Gyermekek! De mit mondgyak? A' Kis, (ha ű) sik uton csintalankodik; s-ki tudgya, ha (u) a sikon karikászván, nyakra fűre vettetik? Iol meg-gondolgya ezt a csuffondá-

(u) Psal.
73. v. 18.

(x) Prov. 3. v. 34. (y) 2. Reg. 2. 23. 24. ros férég: (x) *Meg-csufollya Isten a csufolókat. Ihol jú az (y) Eliseusokat védő két Medve (hihető, fiaí-is vadnak azoknak) szaladgy, izaladgy!) s-menten szaggat.*

58. Azt kérde: *Reá féré à Conciliumtul adatott karika az orromra? Nem fér; mert, TIZEN-NY OLCZ Karikát vetett már reá. Nagy orru Barát volnék én úgy, ha azok, mind reá férnének! Ne embertelenkedgyél! Fama, fides, oculus, non patiuntur ludum.* (3) *Ki-vág Isten tégedet kevély nyelv! mert ezt mondod: Nyelvemmel mindent tesetek. Hogy már ú-is: Et nos fama natamus! Had járjon! áízegény Bial csak ezzel vigasztallja magát: (a) Ha valaki úgy szenved, mint keresztyén, ne szégyenlye! sőt inkább dicsőitse Istenért. Meg*
tettzik

tettzik azonban: *Szamar állott à Bial mellé, ki, csak Kis; s-mit félne túle à vastag elméjű, s-erős testű Bial? Iol tőtte, mind az által, hogy à két Kovát egyben ütőtte, mert tüzet adott, melynek egygyik rébe egett, s-masik élezt.*

59. Hát *vastag à Bialos orrom? Latrikámus Ember vagy! No-íza mérjünk orrat, vagy kúzködgünk orral! Ha én meg-látom az enyimnek nagyságát, így bollok: Bizony nincsen itt à Jesuita Karikája, mert, ki nem tettzenék attul az orrom! De, ha à Jesuita-é talál nagyobb lenni, ageb, kiel ne vágassa! hadd czimpáskodgyék.*

60. De, kaczagja-meg ezt à keresztyén Magyarság: *Az Esaiás erős fogójával, vonnya Karikáját az orromra! Tudatlan volt à jesuita,*

suita, s=elég nagy Szamár! *Esaiás* környúl, nem én mellettem forgolódott a fogó. Néki is, nem orrát, hanem száját illette. Bezeg el-veszet am itt a jeluita bölcseségének kulcsa! Így kell-e felelni? A' Czigányokhoz ment a fogó keresni! Nosza jó Vajdak pörölyözzétek-meg, csak csontyát meg ne törjétek!

(b) Prov
16. v. 7.

(c) Mat.
M. v. 19.

61. Halá Istennek mind azáltal, hogy el-veszi *Esaiással* hamisságo mat! Itt telik-bé: (b) Mikor jó akarattal vagy on Isten valakinek utához, még ellenséget is jó akarojává térsi. Ha meg-fogta orrom tzipáját egy felől, más felől, vetkemet törli. (c) Meg-igazittatott hát a Bölcsesség! Vgy. é Fiam?

62. *Præcept.* Valóban-meg Vram, ugy latom! Csak hogy: **HARMADIK** bolondságot is, (az ú

(az úszava szerént) ezt mond-gya vala kegyelmednek: Hogy a' *Uen Bial* orra eleiben, ilyen *Ss.* Irás ütődik: A' Ki *Istentül* vagy on, Istennek igijét halgattya. Azokáért nem halgattyátok ti, mert *Istentül* nem vadatok. Felelének azért a' *Sidok*, és mondanak neki: nem de, jól mondgyuk. é mi, hogy *Samaritanus* vagy te? Jan. 8. 48. Bolond felelet; arrul felelni, a mi nincs a Kérdésben, és a Kérdés mellől el csavarogni.

Ezt szokásul vötte a' *Uen Bial*, hogy im karikátlan volt az orra; számtalan-felé el-csavarog, el-szökven a' fel-vött dolog mellől, eser más dolgokban kap, hogy az olvasó eszébe ne vegye, a' *Uen Bial* helytelen feleletit.

Es azt állattya, a' mit az ellenkező fél nem tagad: valamint a' *Sidok* is szörnyen állatták, hogy *Samaritanus* a

mus à Christus; à mit nem is tagadott
úszent Felsége; mivel igazán-való
lelki Samaritanus volt. Luc 10.33.

Ezen Sidokat követi à bialos or-
ru agg-szerzőm: szörnyen állat-
ván, miképpen à Calvinista Præ-
dikátorok à Szent Írásból satullyák-
ki à Calvinista Religionak cikke-
leit. Ezt pedig à nyolcz okok
nem tagadták; hanem, azért mond-
gya, hogy Papistává lőtt amaz okos
Ember, hogy à Luther és Calvinista
Prædikátorok, à magok okoskodá-
sát, Consequentiajok csinálmányát,
gondolatnyok alkotmányát adgyák,
à mikor azt rebesgetik, hogy csak a'
tisza szemén szedett Szent Írást
hirdetik.

Ezt à Úen Bialorra né hogy el-ta-
sitana magarul, sőt fel-veszi örö-
mest, és nag' hosszúà à Calvinista val-
lást ezzel állattya: csak az első okra-
is negyvenyszer mondván: ebből azt
hozzuk-

hozzuk ki, ebből è következik, eb-
ből ez fakad, ebből ez jő ki &c.

Ezt állattya vala à meg-tért
Ember, hogy à Calvinista vallást
csak ki-facsarják à Szent Írásból;
valamint az Ördög azon Szent Írás-
ból ki-satullya vala annak az okát,
miért vesse le magát Christusunk á-
toronyról. Matt. 4. 6.

Es az Ördög practikája, à bialos
orrod karikája lehet; hogy ez után,
ne è Világ bölcsessége szerint,
(Col. 2.8.) csak Consequentiaik
által satul ki Vallásod bizonsá-
git; mert à Consequentia, kit csak
az Ember csinál, meg-csalható,
valamint a Calvinista Vallás, kit
a Úen Bialis csak à meg-csalható
Consequentiaakra függeszt: mint-
hogy tiszta Sz. Írásból edgyet sem
mutatgat, à mit hiszen ellenünk.
A' mely Consequentiaikat pedig à
Sz. Lélek, vagy Sz. Írásban, vagy
azon

azon kívül formált, azok, meg-
csalhatatlan Consequentiák, a mely-
lyek megis ütik az orrodát, ha azon
Isteni Consequentiákhoz toldozod
a Te hitván leleményidet.

F E L E L E T.

63. Még sem szűnt meg, az
okolt bolondítani? Kérd-meg
a Loyola Santa Katona aprodgya-
tul: Mellyik volt okosabb, az-é,
ki a Bakot fejte, vagy ki a rojtát
alája tartotta? Ha itt nálánál bo-
londgyabra talál, bár ne vásárol-
lyon Bialt a sokadalomban! Csak
erre felellyen-meg a bolondnak:
Hány mért föld, a szeretet szereteti-
nek Magnese, a gyűlölség fen-kő-
véhez? Ismét: Bátoros-é va-
lakire mérget köszönni, hogy azt,
meg-gyógyítsa? Ide valo ez-is:
Honnan vagyon az Opticában, az a
külömbőség a Szemben, hogy némely-
lyek

lyek, szem-bé-bunyva lássanak,
és szem nyitva vakoskodgyanak.
Ezt se felejcsük el: vallyon az
igaz ügyet, a káromkodo nyelv,
el-vesztetheti-é? Ha olly okos a
Iesuita, izollyon valamit ezek-
re!

64. A' Iesuita sem sokkal én
nálam Iffiab; mert az ősz haja-
kat, nem mindenkor az idő csi-
nallya. Am legyen Vén bár!
én nem kívánom, régi időmet
vilza vonni, s-Isten ellen felesleb
vetket cselekedni! mivel hogy
az Iffiuság, az el mult idő, a ki
mondot beszéd, s-a szűseesség meg-
nyerése, vissza hibatatlanok. Lás-
ta a Iesuita, ha porázra fűzheti-
é el-mult napjait! De én tu-
dom: hogy (d) a tüzet meg- (d) 4. E/s
mérni, a szelet fontban vetni, s- 4. v. 5. .
az el-mult időt vissza hozni, nem ki-
csiny Mesterség!

D

65. Kő-

65. Köszönöm, hogy le-vőtte
 te a karikát az orromról, s-már,
 csak orrom eleiben űti! Mit jad-
 zik mégis az orromval? Szintén
 úgy jártam én ez Iesuitával,
 mint edgy Deák régen, egy fél-
 szaju, Tyukodi nevű Nagy Em-
 berrel; míg a Tokai révben ed-
 gy út voltak, a Mesteris úgy al-
 kalmaztatta száját, minémű volt
 a Tyukodi-e; (fajditván, hogy
 a Fű Ember annak örül, hogy
 nem csak neki vagyon fél-baja)
 De, meg-válván edgy mástul,
 így kiált utánna a Deák: Tyu-
 kodi Uram! nem álfelel a szám!
 Meg-haragbik amaz, s-által vag-
 kardgyával a Tiszán a Mester u-
 tán; a tréfas Deák, le-dúl, így jaj-
 gatván: *Faj el-vesztél!* Ragad-
 gya Tyukodi erizényét, s-tiza-
 ranyat küld a Deák után, hogy
 azt, kölcsé seb-gyógyítatra.
 Nem

Nem ilyenessen áll a mi Iesui-
 tank szajais, mikor a *Calvinisták*
 igaz Vallását mocskossan cle-
 pülli vala, mellyet én látván,
 hozzá erefzkedém, s-feles mo-
 lolygo beszédekkel akarám a
*Nyolcz okok*ban hozzám vonni;
 De választást téven közöttünk
 a könyv, meg-kelle vallanom,
 hogy nem o jár az én pennám,
 az hol az övé. Mellyért neki
 gerjede, im mint meg-vaga, s-
 mely nagy karikát tűn az orrom-
 ra! Le kelle azért dúlnom! ha-
 nem ha ezzél éledek már meg,
 hogy csak orrom eleiben űtötte a
 karikát! De, ha *halálos* is a seb,
 ezzel szolitom meg magamat:
 (e) *Noli timere mortem, quia li-* (e) Me-
beraberis a peccato, ab ærumnis, a *lanchion.*
mundo, a rabie Theologorum.

66. *Mendacem oportet esse*
memorem! Hol szóktam el a fel-
 D 2 tőtt

tött tzelül, hogy nem nevezet
vagy edgy helyet? Hol felel-
tem arra, â mi kérdésben nem
volt? Hiszem könnyen rajta é-
rik it â fillentésen! Mint amaz
hazug Embert, ki azzal kérke-
det, hogy *ú egész Európát bē-jár-
ta*. Kérdik tûle: Volté hát *Ve-
lentsében?* erre így felel: *nem
nézhettem jól meg â Vároft, mert
estve későn mentem mellette el.*
Mondgyák erre némellyek: *Si-
szem Tenger vőtte azt környöl,
s. hogy mehetnél mellőle el?* Illy
valaizt ad erre: *Mert Tél volt
akkor, s-â Fégen mentem.* Az én
Maimomis erőssen allattya,
hogy el-mentem â dolog mel-
lől; mely ű mondását én tagad-
ván; ezt hozza olzta bē, hogy
én lutulom ki azokbul az hely-
lyekbül â Calvinista Vallást.
Mindenik görbe! s-ez utolso
sem

sem lehet támasza az elsőnek.

67. Hogy â Tzél mellől el
nem szöktem, így probalom
meg: *Valaki â subjecta materiát
próbállyá, nem szökik el â tzel mel-
lől.* De mikor én ezt állattam,
hogy â Calvinisták Tudománya,
â Szent Írásban vagyon, akkor, â
subjecta materiát próbáltá. (Mert,
ezt akartam rontani: *Hogy â
Calvinisták Tudománya között,
csak edgy sincs â Sz. Írásban*) Nem
szökte m hát el â Tzél mellől. Lad-
dé, hogy méltatlan rágalmazot!
s nem Istenes cselekedet, hogy
Core-val edgy űt, (f) *Moses el*
len indította fel â Népet! De, ne
vesse ahoz â támalzhoz hátát;
mert úgy jár, mint az Elefánt,
ki erős fahoz tamazkodik, s-ug'
nyugtattya magát. Mely fat, az
űtet meg-fogni akarok, félig el-
firészelnek, s-mikor â nagy ok-

(f) Num.
16. v. 1. 2.

calan marha, reá erezkedik, el-
dúl a fa, s-magát Emberek ke-
zében ejti.

68. Nem 40. Sz. Írási helyet,
hanem *batvan kettőtis* említet-
tem; De, nem magamtul, ha-
nem az ú Pápista Doctori írá-
siból, mellyet így vegyen: *Ua-
lamely Sz. Írási helyekben, edgy
egész Pápista Sereg, a Calvinista
Vallást javallja; a Jesuitánakis,
nem kel azokat meg-vetni:* (más-
képpen, hogy lehet iga Pápi-
sta a Iesuita? Avagy az ú Do-
ctorinak, olcson vért mind íze-
mekben!) De, *sonnan a Calvi-
nisták az ú Tudományokat próbál-
lyák; azokban a Sz. Írási helyekben,
edgy egész Pápista Sereg, az ú
Vallásokat javallja. A Jesuitá-
nak sem kel hát azokat meg vetni.*

Lásd ennek második ágat a (g)
Barátság dorgálásban.

69. Ha

69. Ha pedig a Iesuita maga
Doctort javallja, s-minket pe-
nig gunyol; úgy cselekedzik,
mint, edgy halálához készülő
Ember, tőt Testamentumot, el-
vezet Tinojarul; hogy *ha meg-
talállyák, legyen az árvaé, de ha
nem lelük, legyen a Papé.* Val-
lyon jó neven vőtte-é a Pap en-
nek jó akarattját? Nem itilem:
Mi sem köszönnyük a Iesuita-
nak, ily mostoha szereteti.

70. Ment ezisminket: A
Citállyá ördögi módon a Sz. Írást,
ki abban valamit el-hagy. (mint ú,
hogy ezt el-hagyá: *in vis tuis.*)
De a Calvinisták, Sz. Lélek Con-
sequentiaival élven, nem hadnak
valamit a Sz. Írásban. Nem ci-
tállyák hát ördögi módon. Fe-
llyen ki a Iesuitaság az ú hely-
telen (b) Consequentiaibul, s-
úgy kopácsollyon rajtunk.

D 4

71. Ma-

(g) A pag
27. ad 47.

(b) A
Pag. 107.
ad p. 11.

71. Magát à Bialt űlteri már
 orromra, nevezvén *Bialos orru-*
nak! Látom én, sok izint vüel
 magaval à *Jesuita!* hol *karikát*
 farag, hol dorombot penget,
 hol *Bialt emel.* Hogy birta val-
 lyon az *orromra* tenni? No, a-
 kar mint izepelkedet legyen ű,
 de, erős vasbul állónak kell len-
 ni annak az *ornak,* ki edgy *Bialt*
 el-birr. Szinte ugy járt ű most
 à *Bialt* tofzogatásával, mint, egy
 sák fazakat, nagy nyögéssel fe-
 jén emelt *Abon:* ki mihelt haza
 ért, le-vetette à tellyes sákot,
 mondván: *Fai mint el-nyomá az*
átkozot à fejemet! s-az után vót-
 te elzében, hogy mind egyben
 romlot à fazék. A' mi leluitank-
 is *Bialt emel* nagy bajjal, mint
Sisyphus temérdek kővét, az
 hegy tetejére, de csak vilza sza-
 lad; s-az után velzi elzében;
 hogy

hogy *oleum & operam perdidit.*

72. Gyököntök érette, hog?
Consequentiaimnak è *Uilág böl-*
csésege izerent valo *Conformá-*
lásarul debortal! de, mi lehet
 vallyon az? (i) *Emberi rende-*
lésnek magyarázza az *Apostol.*
 Halá Istennek! (k) *As Embe-*
rek parancsolatibul tanittatot Tu-
domány, *biában valo Istennek e-*
lőtte. Ollyan am à leluitai (l)
bölcsesség! (felellyen erreis)
 ű akad hát it lépben!

(i) *Coloss*

2. v. 8.

(k) *Mat.*

15. v. 9.

(l) *Pagin.*

133.

73. Valóban beretem, hogy
csalható, csak *as Embertul csinált*
Consequentia! De, à *Bial* helyet,
Bika hany itt port fejére; mert à
 fel-róvott *Papista* (m) *Conse-*
quentiakat, csak *Emberek csiná-*
lak. Avagy vesse-meg hát à *je-*
suita ezeket, avagy, mosta-ki à
Consequentiak csinálásabul, à
 maga *Tyukjait.* Bezzeg ugy,
 D5 azt

(m) *A pag*

107. ad

III.

azt mondom én-is akkor Szent
*Agostonnal: Non me pigebit sicu-
bi ex sito querere, nec pudebit, si
cubi erro, discere.*

74. Csintalan Iffiu Izekize-
monta! miért hogy ű ezt mond-
ta: Hogy a Vén Bial, a Cálvi-
nista Vallást, csalható Consequen-
tiákra függesztette, s nem mutatgat
ellenünk semmit tiszta Szent Fras-
bul? Papistákkal ellenkező (n)
nyolczvan három tettetes he-
lyekből, próbála-meg a Vén Bi-
al, a Cálvinisták igaz Tudomá-
nyát. Ha meg-mutathatja ű,
hogy helytelen Consequentiák-
kal éltem, kész leszek oda ugra-
ni, minden ruhámban, hol leg-
mélyebb az Hernád. Ha pénig,
fortélyoskodik, s-Sophisticál, én
nem karikat csinálok orrára, ha-
nem, élő Emberek előtt fedem-
fel nagy tudatlanságát, bár
emel-

emelkedgyék az Eg-felé osztán.
Sőt ezt-is méltó kívannom, Pa-
ter Praefectus Uramfúl, (ha nem
leszen alkalmasos a feleletre a
subordinatus Pater) hogy jesuiti-
ca Censurában első, s-egy lak-
malatztot hordozzon.

75. Vagyon-é esze a jesuitá-
nak, hogy a Szent Iráson kívül
formált Consequentiákat-is, csal-
hatóanoknak mondja? Azt ré-
gérezté hiszem itt-ki! A' költőtt
leleményeket nyomozná ű Ize-
gény itt, ha Izerét tehetné; de,
el-gázolá most azokat a (o) Vén
Bial. Vj félszket csinállyon azért
az új-Golya, ha tenyészteni
akar! Mert ki-hajigálok a fé-
szekben való új-tojományit,
hogy lenki meg ne űsse orromat,
sitván leleményimért.

76. Praecept. Nem Jesus Ta-
nitványához illendő, ilyen
mocs-

(n) A pag
59. ad 30.

(o) Pagin.
433.

mocskot-is, vött Vram penná-
jara: A' Vén Bial negyedik be-
lonaságát, így táfollyá a Sz. Irás.
Exod, 20. 16. Ne szólly felebará-
tod ellen hamis tanuságot.

Es, nem csak kárhózatós, de
szégyen-is, kiváltképpen vén sza-
kálnak. Hanem, ha nem csak Vén
Bialra, de már Vén Bakra-is talál-
tunk: a ki talám ű maga bűzít más-
ra keni, 509-dik levelében, mond-
ván: Miért kap hát Patered-is a
másén, hogy nem házasodik
meg:

Láttam hogy a Vén Csapot sza-
kállánál fogva meg-burizolták a
Gyermekek; de a hamis mondásért,
sokkal inkább meg-erdemlené va-
laki.

Szokták mondani; abból gyanus
máséhoz, a ki miben gyakorlatos.

Ha pedig hamis gyanuságát ki-
is böffentene valamely Vén Bak;
méltán

méltán mettszenék el a szakállát.

De ám ott legyen a szakállá,
mivel immár az orrán karika lé-
szen, kibén megsűtközik a nyelve,
hogy oly szabados ne legyen a ha-
míjságra.

F E L E L E T.

77. Soha el nem hiszem,
hogy a jesuita ezt olvasta légyé:
(p) Valaki azt mondgya felebarát-
tyának: Bolond! méltó a Geben-
nának tűsére; másképpen, ennyi
bolondsággal nem illetett volna.
Ha ű oly igen okos, mondgya-
meg: Ha tizenkét Daru egygyűtt
volna, s egygyiket el lőnék, hány
maradna ott? I anittsō-meg arra:
Ki volt az, a ki egy rossz Embertől
olyan dolgot kért, mellyel nem ért
volna az egész világ is? Szóllyon
erre: igaz-e a' Rabinusok ez
mondása: A' ki az Iffiaktul ta-
nul, szinten olyan, mint ha egrest

(p) Mat.
5. v. 22.

(q) 2. Cor.
12. v. 11.

termene. Azt kérdé tőle, mond-
hatom-é én most ezt: (q) Balga-
tag voltam a dicsekedésben, de, ti
kényszerítettetek engemet arra.

78. A' tőle citált locusbul, a
maga fejét tapogassa! Hogy
nem mondottad néki: Tilalmas
telebarátod ellen hamis tanusá-
got szólni: De, némely jesuita
mikor így szól: (r) A' Prote-
stánsok minden becsülettől meg-
fosztják; Szenteket; affele, hamis
tanuság ez, mondaszerént: (s)
A' Protestánsok, tisztességesen
emlegetik a Szenteket

Illyen gonoliz tanú is vagyon:

(t) Azt káromkodgya Calvinus,
hogy Christus, k tségben esett.
Ezt hamisnak lenni, így allattya
más jesuita: (u) Azt mondgya
Calvinus, hogy Christus nem esett
ketségben. Effele hamis Tanuk-
rúl, bűvön szól a (x) dorgáló
könyv.

79. Hat

79. Hát szégyen, s-kározosatos
Tén szakálnak hamis Tanuságot
mondani? Jól vagyon! én ezt
adom hozzá: De, ki ezt mond-
gya: (y) Calvinus tanította, hogy
ajó cselekedetek, ocsmanyságok,
s-kározosatra való vétkek; az oly-
lyan Ember hamis Tanuságot
mond; mert ez ellen vagyon:
(z) Nem azt mondgya Calvinus,
hogy a mely dolgot Isten mi ben-
nünk munkálkodik, az, vétkek lé-
gyen; hanem, az mely cselekedetek
magunktól származnak, azokról
szól. Légyen szégyen hát, s-
kározosatos, hogy az Tén szakállon
felyül, illyen dolog költ-ki.

80. Mit forgattya az én Tén
szakállomat? Bár ű is meg-ha-
gyatna! De meg-tettzik, hogy
nem Áron Pap maradékja, mert
ű néki, volt (a) szakállá. Miért
nem tebi hatle a' csengettűt is,
noha

(y) Pazm.
fol. 260.

(z) Basil.
us Inst. p.
204.

(a) Psal.
133. v. 2.

(r) Bell.
prafat. in
lib. de Ec.
Triumph.
(s) Cas-
sander li.
de Con-
sult. arc.
21.

(t) Mald.
in Matth.
27

(u) Bell.
libr. 4. de
Christo c.
8. §. Et
binc.

(x) A' p.
414. a'
pag. 434.

(b) Lev.
21. v. 5.

noha azt Arontul kapta? (b) A^o
Papoknak régen, nem kellett szá-
kállokat el-nyiretni. De ú, el-nyi-
reti. Nem Pap hát ú! Hát mi?
Czap? En nem mondom, mint
ú engem rutit. (c) Kik szakállo-
kat el-nyiretik, ferfi ábraszat-
tyokat vesztegetik-meg. Ha ez
igaz: nyilván nincs hát néki
ferfi ábraszattya! Egy Gyűlés ré-
gen, (d) nem engedé a' Pápi
rendnek szakállokat el beretvál-
tatni; de ú la' tőrsőkölteti! Nem
hogy gyalazatomra esnék azért
a' Un szakáll, főt inkább így
szolhatok: (e) Az Véneknek,
méltóságokra vagyon a meg-őszü-
l s. Azon inkább örülők, hogy
sajam-is utánna őszült szakállom-
nak; mert jádзи világ vagyon
most, s-csak magáru a' fejér ál-
rul, így szoltak volna: több bor-
tál volt ott, hogy sem munka;
meg-

(c) Epiph.
lib. 3 tom.
2 contra
haves.

(d) Conc.
4. Carth.
Can. 44.
tom. 1.
Concil. p.
258.

(e) P. ov.
20. v. 29.

meg-bizonyította azért a' fe-
jem őzsége hogy ú-is discurralt.

81. De mit mondgyak? Im
Un Baknak-is nevez! miért
vallyon? Talám érzi, hogy meg
győzetik Ceglédi-túl, mint a'
Kemény Adamás meg-lágyul az
Bak-vérétül. Avagy, alig ha
amaz erős Bak-rul nem jöven-
dől, ki (f) tettetes szarvával, ki-
vágá belit a Kosnak, mely kosnak
nem vala ereje a fel kelésre. És a
Bak, saromlást szenved-is szarvá-
ban, de négy nevelkedék helyettes;
mely, még az Egi seregtől is el-vé-
vé a sünetlen áldozatot. Mit
gondol a Un-Bak felől? Almá-
ban-is meg-türkölheti ez a nyo-
morult kő!

(f) Dan.
8. 5-12.

82. Köszönnye annak mind-
az által, hogy talám-val szoll,
hogy talám a magam búsit másra
kenem. Mondom hülzem: oled

E

hircum

Sircum! Közel sem jöhet a szag miatt a Bakhoz, nem hogy megöklelhetné! Tudgya azt jól a jesuita, csak ű búzben keverhessen akarkit, nem egyéb, hanem, csak *Scholastica Censura* esik rajta; ű vele kevés Ember perelhet, mert nincs *Sabados* *Sessio*ja néki a Törvényes Gyülekezetben. En-is csak ezt mondom: *Vadat, cum cæteris erroribus!*

83. E' szurta-é meg orrát, hogy a *Vén el-hajlott Páteret*, másen *kopdosónak* neveztem? Nem ok-nélkül miveltem, hanem illyent régen, szedegettem volt elmémben: (g) *Hi sunt, qui faciunt, quicquid petulantia carnis Imperat, &c.* Vgyan űtet, így láttam versificalni: (g) *A summo capitis, pariter pedis usque deorsum Ad plantam, sanum nil superest.*

(g) Bal. libr. 3. c. 30. in Appendice scriptor. Britania Idem ibid (h) Gvalzerus M. 4. pes Arch. diacon. Oxoniens. libro 4. cap. 16,

feresse reor. Ezt sem rekkenthetem el:

(g) *Sed cum sit habitus ipsorum turpior;*

In ipsis habitat V N U S securior:
Si male convenit tonsura celsior,
Frons est ad calicem prona liberior.
Post Missam prebyter relinquens
insulam,

In meretriciam descendit insulam:
Sic fecit Jupiter, qui juxta fabulã
Coelum deseruit sequendo vitulam.

Bezzeg én ezeket, fejemért sem babnám ám a jesuitára! De, ihol a maga tárfa mit csinál nékie! Csak erre kérem azért a Barátomat! (i) *Ne igazítsa a bűnöst*, mert, *utálatos afféle Ember*, *Istennek* előtté. Kitudgya, ha a *Vén el-hajlotnak Páter*-is, *mozott* valahol?

(i) Prov. 17. v. 14.

84. Haragszik látom, hogy feddem, meg nem *Sázafodását*. En

itt-is edgyet értek Pápiſta jo-
akarojával; s- à mit az, Deakul ű
felőle el-dudolt, én magyarul
igy éneklek:

Csuda idő virrada, s- támada- fel
nékünk.

Deák neve Papoknak mert ki-
ment közzülünk.

Kit régen Priscianus parancsola
vennünk,

Ast nem régen egy Atya nem en-
gedé tennünk.

Csak magános betűre szorula sze-
gény Pap,

Mert az Isten mondásán igen bi-
degen kap,

Melynek ű meg-rontása alig ha
meg nem csap,

Nem használ bizony akkor senki-
nek a kalap.

Férfiat s- Asszony rendet kötöt Iſtē
egyben,

Ne lopjuk el egymástul, s ne cs-
sünk

ſünk veszélyben.

Nyilván igen vétettel te nagy
fű Pap ebben!

Hogy lelkünk fájdalomára így
tartasz kötéiben.

Innocentius neved, de bocsánat
néked!

Noha Romában töltted le, Pápai
széked,

Csudáлом hogy lehet is jó izű
friss étked,

Szabó csak régi dűdűs mostani
értéked.

Favallodtad ezt régen, de most ná-
lad átok;

Tiltod az Házasságot, de bű
száll reátok.

Akar mit mondgyon azért vén
koros Atyátok;

Nem fogadom, mert (így boly).
írásban mást látok.

Száporodást parancsol nekünk az
nagy Isten,

Ama régi idős jó bizonyosság itt é,
Tiszta ágyat szeretni szép dolog
mindketten.

Még a mérés egygye sis sokká-
ra meg-retten.

Atkát és nem áldását tenéked az
adta,

A' ki Szent Hagyományát effe-
lől ki adta;

Ha meg-vetted szerzését, kinlo-
dol miatta.

Régen az ilyen dolgot Esaiás
tudta.

Házassági ágybullesz a nagy erős
Király;

A' jó szívű Vitéz-is, bátor ezen
meg-álly!

Hát fajtalan élettél engemet ne
kínály!

Jobb lesz meg-házasodnod, csak
jól magadban szállly!

Ki véteknek mondgya ezt, bátor
annak ne bídjy!

Nyomd

Nyomd utát az Irásnak, s-lelked
idvesül így.

Hogy ekkepben tanítok, érte
meg ne bídjy!

Sőt emeld-fel fejedet, s-gon-
dolj odgyal im így:

Kelle Zachariásnak az eszes Feleség,
Nem lűn ez űelőtte kegyetlen
ellenség.

Ettől vőn eredetet Janosi Ke-
reszttség.

Innen balra haslani nem kicsiny
fűszegség.

A' felső égből mēne ama tudos Sz.
Pál.

Uram mely nagy titkokat te en-
nek mutatál!

Sok tanulása után a földre alá
száll,

A s Házasság űnála ily oszlopo-
kon áll:

Minden Embernek legyen saját
felesége,

E 4

Poklot

Poklot így meg nem nyeri, de
létszen szűz Egbe,
A' tisztátalanságtul el-vész e-
gésége,

Felbarattya társát ha illeti
mérge.

Im előtted van azért látod a Ko-
rso;

Menyország és a pokol, kárso-
zat s-ama jo.

Ektelel buja szived balsa meg
ez a só,

Ne legyen a sok ördög benned
hegyes orsó.

Bezzeg ha a jesuita ez énekes
jambornak tanácsát fogadná,
nem törne tormát a Calvinisták
orra alá, az meg-bázasodásért.

85. El-áll a Bakul, ha-
nem, Vén Csap-nakis nevez.
Csap? odd magad, mert meg-
csap! A' Csap, ekeben vévén,
hogy szakáll a vagyon, az nyajj
előtt

előtt izokott járnai, még pénig
csengettyút vífel nyakában. Al-
lyon hátam megé a jesuita-is, s-
akkor izollyon, mikor jelt ad-
nak. Halgasson (k) Elisuval,
mig az öreg izoll! En penig, ezt
cselekeszem, a' mit Socrates Phi-
losophus, ki mikor a Theatrumban
Aristophanes Poetatul csufoltat-
nek, mind addig igyeneffen állot,
mig ez, guggoló beizédét el-
végezte, hogy mindenek lát-
hatnák útet ki volna. Im én-is
fel-állok, ha a lelkével bid-is a je-
suita; de engem ú, e mocskok-
kal meg nem győz; sőt inkább
a Bölcsék előtt meg-igazit, mint
ama' Romai Censorius Catot, ki
negyvenszer ideztetett Törvény-
ben, de a jo Birák, mind annyiszer
ment-embernek pronunciálták. Bi-
zon' az okos Papista Kerebtyén-
ség-is, nem mondhat én felőlem

(k) 106.
32. v. 6.

egyebet, ha egyben veti az én könyvemet, é szemettel. Tudom ugyan, hogy sokan meg nevetik; de, az is jomra szolgál. Mint egy kolyikás embert, hogy meg-gyógyított a nevetés. Ki mikor eg' Majomval volna csak az Hazban; bé-megyen az Haz Gazda-aszizonya, s-etzetet véfzen az általagbul. Nézi azt, az Ember cselekedetét követő Majom. Ki-fordulván az Aszony házábul, a Majom-is kivonnya a Csapót. Azonban az etzet erőssen menván a földre, váltig mesterkedik a Majom, hogy hogy dugja bé a lyukát, de szert nem teheti. Nézvén ezt az ágyban fekvő kolyikás Gazda, el-fakad nevetve, s-nevettében meg-indul hala, s-meg-szabadul nyavalyájátul. En-is (l) etzetet vöttem vala a saletumra; mel-

(l) Prov.
25. v. 20.

mellyet pislogván a mi Majomunk-is, a könyv ki-vont csapjának élék, hogy ú azt bé dugja s-meg-rekeszize; és, mint az (m) Isák kutyát a Philisteusok, gaz-földet bé-töltse; de nem lún annyit chetsége; csak nevettiséget indita; az Authort az igazságban meg-erősité, s rajta vágott le-bét meg-gyógyita; az maga fejére penig ezt raká: *Parturiunt montes nascetur ridiculus mus.*

86. Szakállomnál fogva szur-toltat a Gyermekekkel. Bizony dolog, ha az lo-halál valakin al-lana, a kővérit faldosná! A' Magistrátusnak tanácsot adó Ribadeneira Jesuitát követné úgy it, ki így ír vala: (n) Az Eretneket meg-kell ölni! Vaj ne jo Szab! Mert mitsoda eretnekséget törtetek? Ha gonosz ügyök volna, loha eddig a Reformatusok Reli-gioját

(m) Gen.
26. v. 15.

(n) Pear.
Ribaden.
libr. 1. de
Princip.
cap. 26.

(o) Al-
varus Pe-
lagius An.
1360. lib.
2. de plan.
Eccel. art.
28. Plati-
na in vi-
ta Mar-
cellini
Ioannes
Geminia
no in suū
de Exemp-
lib 7 cap.
27. Alph.
à Castro l.
1. adv. be-
res. p 61.
Marcell.
Palinge-
nius libr.
10. Zodia-
ei in Ca-
prio rno
Claudius
Espensas
in Epist.
ad Titum
caput. 1.
Bell. de
gemis Columbae. 7. pag. 396. Guilielmus Estius orat. fol. 6.

gioját à Kegyelmes Királyok, s nagy Hatalmallságok nem oltal-
mazták volna; de Isten utann, ez
után-is hiszszük, hogy szárnyok
alatt marad-meg az Isten igaz ű-
gye, ha ellenzi-is némely jesuita.

87. Nem à Praxis téteti ve-
lem à gyanúságot, hanem, à sok
Papisták szemmel látott, s kéz-
zel tapasztalt (o) *experientiája*;
mellyeket olvasson jól-meg à je-
suita, s *concludalhat* ű-is belőle,
és ezt mondgya foházkodva:
Óh Ur Isten, be, sok Ember kap à
másén.

88. Nem szabad azért à sza-
kállomat el-mettzetned, hogy ma-
gatok *Authoritábul*, meg-mutatom
némely seregben à Vétket! Ha-
nem ha ez esik rajtam: *Mondgy*
igazat, s-bé török à fejed! Nem le-
hetek *Nátás*, mint à Roka, ki
vévén

vévén eszében, hogy sok vadá-
kat szaggatott mar-el az Orosz-
lán ezért, mert űtet *bűdös szaj-
nak* mondták; illy mesterséget
gondol: hogy ha az Oroszlán
kérdi tőle: *Bűdössé à szám?* Így
felellyen: *Nem érzem je Orosz-
lán! mert, náthás vagyok;* hogy
igyélete meg-maradg'on. Mon-
dom, nem cselekedhetem ezt,
hanem, illy *Consequentia*t csiná-
lok: *Ur Isten! be, sok Fámbor Pá-
pisták panaszkodnak, némely*
*Rendnek gonosz életerűl! azért, bi-
zony van valami benne!* En itt
ennél tovább nem megyek, ha-
nem, è *Centrumon* meg-nyug-
szom.

89. jól tévé à jesuita, hogy
meg-bána, s *szakállomat* meg-ba-
gyá! Mert meg-indultam volna
(p) *Dáviddal*, *Hánon* ellen, a'
szakállért. Nem egyebért mocs-
kolta,

(p) 2. Sam
10. v. 4. 5.

(7) Dan. 6. v. 5. költatöm én tőle, hanem, (9) az
Istennek törvényeért, mint Dani-
el régé; de, él még az Daniel Iste-
(11) Esz. 54. v. 17. ne; ki, (12) nem engedi, hogy az el-
lenem készítettett serszámnak e-
löl-menetele legyen; hanem, kár-
hoztatni fog minden nyelvet, va-
lamely ellenem perben támad

90. Vgyan nem lehetne hát
ez után nékem szabados szállásom
a karika miatt? Hamar meg-
ijjednék hát én úgy! Sőt inkább
nékem kell vigasztalnom az fé-
lelmes szívű Calvinistákat-is;
(ha kik lehetnének) mint egy
őreg nyulnak régen, nyul-társait.
Kik el-végezték vala magokbā,
hogymind a' Vizbe őllyék ma-
gokat, mert őket minden állat
csak üldözi, s-kergeti. Neki ma-
dulnak azért, s-mikor már men-
nének a' Viznek, bé ugrik a part-
rul előttök egy Béka. Mellyet
látván

látván egy őreg nyul', meg-áll az
pittyáüket, így bolyván: Neve-
lzeisük el-magunkat, mert va-
gyon olly Béka, a ki feltúlunk.
Nem egy, hanem, (13) három tisz-
tátalan Békák-is, tartnak az őreg
nyultul; noha ű lenkit sem bánt,
hanem, mikor ki-kél az ű lelki
szabadságát kárhoztatók ellen.
Ű fogadást telzen, hogy se nyelv-
vel, se pennával nem kardosko-
dik, csak, mind Templumban,
Halott felett, s-mind Vallása el-
len írt bitkos könyvekben, ne
sebesítessék olly mérgesen; de
ha zaklattatik: az Hangya is ol-
talmazza fészket!

91. Ez-is meg-eshetnék: Ha
a karika meg-gátolna a szállástul,
tudatlanságomat tennem ki, a je-
suita irására való nem felelhe-
tés miatt. De én itt, csak ezt
mondom: Avagy igaz az én köny-
vem,

(13) Apoc.
10. v. 13

(1) Luc.
12. v. 49.

*sem, vagy nem. Ha igaz, nincsen
annyi Iesuita, hogy el oltassa, mert
(2) szükség, hogy égjen, s világos-
kodgyék a tűz. Ha pedig hamis,
csak ez elik rajta: *Vidi ego iacta-
tas, mota face, crescere flammam, Et
vidi nulla Concutiente mori.**

Mindazonáltal úgy itilném,
hogy én jártam volna habosab-
ban a jesuitánál. Miképpen
amaz uton jártokban meg-éhe-
zett négy Deákoknak egygyike,
kik, egy tyuk-monyat találván,
nem tudak egymás között el-
osztani; hanem, tanátsbul mé-
ne-ki, hogy valaki szebb sententi-
át mond a Szent Írásból, az egye asz
meg. Viszik azért a tűz mellé, s
mondgya az egygyik, mikor be-
takarja: *Mortuus est Lazarus, &
sepultus est.* Kevés idő várva, ki-
hárította a másik, így szólván:
Exi foras Lazare! a harmadik
ragad-

ragadgya kéfit, s ily szokkal kö-
czogattya: *Semen mulieris, con-
teret caput serpentis.* Mind ezek-
felett, leg-jobbán jár az utolsó,
mert fel-hörpenti, s-igy szoll:
Ingrederet in gaudium Domini tui!
Eleg vétek volt a Szent Írással
így jadzani! De, vallyon s mel-
lyik járt jobban? Ez utolsó, mert
csak hiában tanult volt a többi.
Aligh ha én-is jobban nem jár-
tam, az én terhes irással meg-ra-
kodott könyvemben pepecslő
némely Vraimnál, mert meg-tá-
folbatatlannak ismértem; az Ina-
mat nyomdások pedig habonta-
lan izzadának még eddig.

92. *Præcept.* Még egy bolond-
ságát jelentette kegyelmednek,
így szólván: Az ötödik bolond-
ságát a Vén Bialnak, orrára füg-
geszti Sz. Job: *A' ki az ú barátá-
ellen bosszszonkodik, hog' né talál-
tak volt*

F

tak volna okos feleletet. Cap. 32. 3.
A' mi agg. szerzőmunknak-is szá-
rában szállott vala az esze. a mikor a
Nyolcz okokra felelt, minden o-
kos felelet nélkül. Meg-fogyatko-
ván a Sz. Írásbeli feleletben, vé-
gezi potrohos könyvet, Pápisták
részéről a Mi Atyánkat rontván,
hogy már: ha eszedben vessed, mely
okos a kezdeti, olyat gondolly az
végéről is.

M I - A T Y A N K.

Ez ellen úgy mond, az Pápisták
ílyent adtak-ki: A' Pápa mind-
nyajunknak Attya.

Szép okoskodás! Szintén az Bi-
alhoz illendő.

A' kinek Pápa az Attya, annak
nem Attya az Isten: De, az Pápi-
staságnak, Pápa az Attya; tehát
nem az Isten.

Szabjunk többet is ehhez: A' kik-
nek Calvinista Prædikátor az At-
tyok,

tyok, azoknak nem Attya az Isten:
De, Prædikátorok minden gyerme-
kinek, Calvinista Prædikátor az
Attyok; tehát nem az Isten.

Egy Cassai Uen Műszeres agyá-
bul fakadt okoskodás: kívül ma-
gának más Atyát keres az Istenen
kívül: Mert azt kérde: Hisz-
nek-e Istenben az Calvinisták? Ha
hisznek, tehát nem jól mondgyak az
Istennek: M I - A T Y A N K!
mint hogy, minden hívőknek Attya
Abrahám. Rom. 4. 11.

Ládd-e Műszeres Uram, a
Nyolcz okokat mely oktanúl
csiszolod. Ha azért ezeket meg-
hisztván, az karikat az orrodul
ki rásod; azon biolos orrodra, va-
lóságos karikat menten találunk.

F E L E L E T.

93. Igaz le kü Pápistának,
elégséges feleletek vadnak a

Nyolts okokra. De bizonyára a
Iesuita, még az Isten munkájá-
bannis találna gancsot. Mint
Momus, ki azért nem javallotta
az Ember teremtését, mert nem
csinált Isten ablakot szivére, hogy
látná másis, mi vagyon abban. Né-
alkotta a lovatt hással fel, hogy
mint egy puha párnán, úgy ülhetne
az Ember rajta. Hiszem vagyon
a keresztényen Pápistaknak elzek,
s-ittilyék meg jó lélekkel, tőtte
csak edgy Argumentumomnak-
is a Iesuita eleget? Vagyoné e-
sze, hogy a Job három Baráti
nem felelhetéseket nyakamra
huzza? Szintén úgy kérkedik ű,
mint a Szél, ki azt allattya vala,
hogy minden ruhákat ű, által s-
meg által járhat; mondgya a kis
kődmön erre: Nosza fuj által
engemis! Meg fenyíti a szél, s-
igy szól: Halgass, nem neked
szollok!

Szollok! A Iesuitais keménnyen
tallázkodik, hogy minden írá-
somat el-fujja; de elől al a Bial,
kinek még csak szórit sem simo-
gathattya a Iesuita; Mégis én
nem tudtamé okossan felelni?

94. Iol vagyon, hogy az agg
szerszámnak szárában szállot az esze!
Mert csak magokban is a szarak,
erőssék, úgy hogy (u) erősséknek (u) Etel
mondassanak; hat ha az elme-is 12. 5.
segéli? Kinek szárában van esze,
el-gázolhattya az igazság ellen
szollokát, mert elméjével is dis-
currál, s szárával is kaszál.

95. Hát meg fogyatkóztam a
Sz. Írásbeli feleletekben, s-azért
folyamodtam a Mi-Attyánkhoz?
Bizony tudatlan Theologus lehet
a mi Iesuitánk! Mint ha a Mi-
Attyánk nem volna a Sz. Írásban.
Nagygyal érjem megh ha tud-
gya mit beszél! Eszere kellene
hozni,

hözni, mint edgy eszelősködő
Királyt a' *Medicussa*; ki azt itili
vala, hogy ha ű vizelletit ki-bo-
csáttya, az egész világot mind
el rontya. Veszi észében a' *Me-
dicus*, hogy nincsen szép rend-
ben a' felső vár, s meg-gyujtat-
tya a' Szomszéd Házát, és így
meg-szalad a' csap, s-ugy hozat-
tik észre a' Király. A' mi Iesui-
tánkis, alattomban Sz. Irás ki-
vül gondollya a' *Mi Attyánkat*;
s rontya ezzel azt, hogy a' *Mi-
Attyánk, Urul tanult fmadsgái*;
jer ugrassunk tőkét véle, had ve-
gye észében magát!

96. *Potrohos* könyvnek ne-
vezi irásomat. Bizony hibető,
nem olyan kákom-bák, mint az
ű *Seted fél* levelkéje! Boldogta-
lan katonara bízott a' *Loyola*
Rendi, hogy még edgy nyelvet
semitud az Országos Táborból
fogni!

fogni! Csak körül-nyargallya a'
könyvet, s-el-szalad. Vgy cse-
lekeszik, mint a' *Seges-vári Szász*,
kinek kopiajára, hogy fel-futott
a' Hőrcsók, nagy lelke dobogva
szaladot haza fejer kaboláján,
kopiajatis oda hagyván. A'
könyv eleitől fogva valo utol-
lyáig, olyat ugrik a' Iesuita mint
a' Balha, s-ollyat esik mint a' Fe-
jős! Csak ugy cselekeszik mint
a' Cigány, ki Nap-számra mun-
kalkodvan egykor, első étele-
kor, mind ebédgyét, s-mind
Vacsoráját ki-adatta, s az uran
igy szollot: S-ki látta, hogy Va-
csora után dolgozzanak?

97. Itten tudgya, csuda posz-
to-metővé lőt a' *Pater*! Csak a'
kezdetit, s a' végét gondollya ű
meg! Az hogy, csak meg-avat-
ta a' két végét a' posztonak, azt
mutattya a' Vévőnek, s-a' köze-

pit el hadgyá. Itt már Sokadal-
mokra jár, s-á jámbor postrone-
tóknek akarja torkokat metz-
tzeni! Azt adnám tanácsul a ke-
resztyén Poszto-metőknek; ha-
gyitanák le a Szekerről sűveget
é Tudatlan Inasnak, had futna
pityeregve a Szeker után! Nem
csak a kezdete s-vége, hanem
derekasabbán a közepi, gondot
adott volna az én könyvemnek
akar mely Ielvitánakis, bár ne
igazitanák az olvasót, csak a
kezdete s-végére.

98. Az én okoskodásom oly
szép ez aránt, hogy a Jesuita ha
hojagát meg-faragja-is, de azt el
nem ronthattya. Ollyan Atyát
emlegetünk mi a *Mi-Atyánk*-
ban, kinek, mind földön meny-
nyen; *Satalma* *vagyon*, é szerént:
Mert tiéd az ország &c. Akkor az
illyen Atyát ki-rekesztyük: (x)

En va-

En *vagyok a Pápa, s-mind földön*
mennyen Satalmam *vagyon.* a^o
könyörgesben, oly anyánk-rul
emlekezünk, ki, *Isten*; olyan-
kor, csak hátunkat mutattyuk
ennek: (y) A Pápa el-szenvedi
aszt, *hogy űtet Istennek mondgyák.*
De talam csak *titulussal*, s-nem
valósággal vileli azt a nevet?
Nem ugy, hald-meg: (z) *Mikor a*
Pápát Istennek mondották, Isten
tiszteletet tulajdonítottak neki.
Ilmért: (a) A mit a Pápa cseleke-
szik, nem Ember miveli, hanem *I-*
sten. Hallya é ezt a Jesuita? A
minémű Atyát tóldoznak föl-
doznak némelly Pápisták a mi
Mennyei Atyánk mellé, ki-re-
kesztyük az ű Felsege dicsőléges
székiből azt, s-azt mondgyuk,
hogy nem érdemli az ollyan, az
Atyai nevet.

(y) e. Sap
115 dft.

96.

(z) Aug.
Sienchus
in libr 23
de donat.
Constant.

Cont. val-
lam folio
277. Cal.

pag. 141. 2

(a) La 2°
Zecchius
de Repu.
Eccel cap.
de statu
Papae art.

28.

F 5

98. Sza-

99. Szabó inasságra is begöndöt a Pater; mert, olyan kőntőt akar szabni, a minéműt másion, hogy már pislogat. Csak hogy, a Gőrgiek könt Rákot bocsátott el a polztön előtte, s annak mészála után akar szabogatni. Tompittsuk így-meg az ollója élit: A kiknek Calvinista Prædicátor az Attyok, azoknak nem Attyok az Isten. De Prædikátor minden Gyermekinek Calvinista Prædicátor az Attyok; nem hát Isten.

F E L E L E T.

A' Majort mint nem Komámat, kötve hiszem, s-tova viszem, Ha tudni illik, a Calvinista Prædicátor Attyák Gyermeki is, egy Cathegoriában helyhezteszik földi Attyokat a mennyivel; úgy hezzeg meg-engedem, hogy az Isten nem lehet Attyok. De az, oly távul

vul az igazságrul, mint Pokol Meny-orizágrul. Nem-is olyan rá szabás, melyet az idétlen szabonyiregete. A Minor penig tellyel séggel hamis; mert a Lutheranus Prædicátoroknak is vadnak Gyermeki; de, nem Calvinista Prædikátor az Attyok. Szégyenli-e vallyon érolz Logicát a Pater? Igen, de a bal könyöketsak! Nekem úgy tetszik, hogy tudossab Iesuitát kellett volna elől állatni ez arant!

100. Sem Cassai Műszeres nem vagyok, sem Istenem kívül más mennyei Attyát nem keresek. A' Cassai kerelttyén Mester Embereknek Műszerivel a Iesuita ele hiszem; ővé a furo s. a kalapács. Agebet vigyen hát Budai Biroságra! Eurfánt Natio! Attyánk Abrám, de nem olyan, mint a Mi Attyánkban meg-szolított Isten;

Isten; hanem, az Istenben való bi-
telőben nagy oktatónk, mint az
édes Attya, Fiának a jobban. Mit
lógérez hat a Pater ízel ellené-
ben?

101. Vgy meg-csiszolam Isten
kegyelméből a Nyolcz okokat;
derek leuita legyen bár, kibil-
lyeget űthet, magátul költőt
kopott pénzére. A² karikát is
ki-rasztam orromból; mellyet ha
nem hiszen K is Pater, (ha ű a
Múlzeres) fujjon s-forrasztzon
oly vastagkarikát, mely ne le-
gyen ily rozstördéken vasból.
A³ melynek csinálására a Bial,
(ha veszi) így præparállyá űtet,
s-követőit: Legyen Cassán le-
suiticus Conventus, Proscriballyák
edgy Index expurgatorius által a
Paterék, az én tőlem citált Papi-
sta Doctorokat, s legyen ű Világ!
(ha immar a régi Papisták meg-
vettet-

vettettek) Enis ű Gratianust
csinállok, melyben, a Papaktul
ki-adva, e Syllogismus lelzen:
V A L A K I ezt s-est a Doctort be-
nem veszi, A T K O Z O T! Csak
ollolni indulok osztán, (legyen
nekem is szabados az okos Sza-
bás) s-igy kapcsolgatom a ru-
hat: De Te, be nem veszed; ergo,
átkozot vagy. En, csak ebben
maradok már ez után meg.

Præcept. Ne háborodgyék
meg kegyelmed! mert ily jól
kívánta leuita:

LEGY EGESSEGBEN,
S-TERY IGASSAGRA.

F E L E L E T.

Rut ez írásnak elei, közepi,
s-szines az hátullya-is. Ezt se
közöllye bár velem! Iol megh-
(6) korbácsolod K is Vram! (ha
te vagy) elsőben a Christust Pi-
latus-

(6) Ioh.
19. v. 1.

(c) Matt.
27. v. 24.

látással, s-azután mondod (c)
igaz Embernek. Edgy Attyadña
bintén így bánék velem nem ré-
gen; ki, valami *Bagoly* mellyez-
tésben edgy Halottas Haznál,
méltatlan rongála! (Vgy kel u-
gyanis á siralmas feleket vigasz-
talni!) innen vévén fel *Textust*
az Halot felet: A' *Baglyot megá-
ne egytek!* Lev. 11. 16. Orra-
ban dagállya á jámbornak, hogj
keze alá szollottam, a *meg-igazu-
lasról* ki adot *disputatióban*. Nem
tehetek rula, mert a mi *igasság*,
csak *igasság!*

APPLICATIO.

(1.) Te azonban, (avagy, ha kik
it *Complexek*) felette nagyot
vétettetek ellenem; (bár á Ca-
stigálásban, erről is meg emlékez-
zetek) Mert: 1. öt egész na-
pokat, s-három északakat csipé-
tek el tőlem; mellyekben, á ke-
elzr-

relztyén Magyarságnak ki-á-
dando *Prædicationim* környül,
kel vala forgolodnom. 2. A'
Theologiát meg-mocskolátok,
melynek követése, *nem ísítok*, s-
mocsok. 3. Az *igasság* ellen szór-
nyen tusakodátok; mellyet az én
könyvem úgy meg-állata; hogy
Sz. Lélek sugarlása ellen valo
vétség leszen az, ki az ellen ízol.
4. A' Magatok lelketis meg-
sértettétek; mert, (d) á *mocskos
íszok*, *gasz személyeket* illetnek.
Mind az által, én hagyom arra,
(c) á *boszu-állást*, á kinek *igassá-
gát* oltalmazom. (f) *Isten, bo-
csás megnékiek*, mert nem tud-
gyák mit cselekesznek!

(2.) Ne szineskedgyetek, jo
egészség kívánással! Mert, á (g)
szív, s *megaszív*, (az az, á *ket-
fős szív*) nem igazán beszél. Csak
a *potrosos* könyvnek nyomtata-
fakoris

(d) Lipsi-
us de Ca-
lumnia.

(e) Rom.
12. v. 19.
(f) Luc.
23. v. 34

(g) Psal.
12. v. 3.

(b) Pag.
139.

fakoris meg-tetzék a jó akarát.
Mert, Vallástok Szerető Typo-
graphus legény munkalkodvan
könyvemen; úgy meg-jádzot-
tata; hogy mikor már harmadik
próbát pres alá kel vala ven-
ni; ki-véve a K-betűt, s-az H-át
tévé belé; és syllabátis, N E M, ki-
cspé a betűk között; honnan,
így nyomtata: (g) *A' Calvinisták*
köszönséges Vallása ez, hogy Hét
(pro két) Sacramentum *vagyon.*
Ilmet: A' Calvinisták Hiti ez:
Szabad (innen ellopta a Nem-et)
azon kérni a Szenteket, hogy éret-
tünk esedezzenek. Mit tudok e-
gyebet it mondani, hanem, ta-
lam csinált lelki Operariulom
volt. Mint régen, edgy Artic-
ulus meg herelésben; melyben, a
Maritcidak felől, izörnyű poena
végezteték; de a Tenyer kenés
így Compilálá ezt. Matricidæ. &c.
Laddé

Laddé, mely sok leshánnak az
ártatlannak!

(3) Ne fonnyasztjátok ma-
gatókat jó Paterek azért, hogy
mindennap nevelkedik a Chri-
stus Gyülekezete *Cassan!* (i) *Ha*
Istentől vagy, el nem bontsattya-
tok; ha pedig emberektől, semmi vé-
lésen. Vgy szepelkedgyetek a-
zonban, hogy (k) a nehéz kü eme-
lésben, vajki hamar meg szakad
Ember! Minem én gyűjtöm
azt, hanem Isten!

(i) *Act.*
5. 38. 39.

(k) *Zach.*
12. v. 3.

4. Hihető jámborok! nek-
tekis lehetnek vallástok oltal-
mazo Kerebtyén *Fautoritok!* De,
a mi részünkről is, talam találtat-
nak a Iesus Vallása mellett ki-ke-
lők. Bár az hamis perben, vé-
döm lenki ne legyen!

G

(5) Aze

(5.) Azt tudgyátoké, hogy Cegledi-vel vagyon ügyetek? Nem úgy, nem. Mert: Legtudatlanab ű, a *Tob kerecsy* en *Prædikátorok* kösöt. Ha, az ű veletek való belzélgetésének semmi foganattya nem lelzenis; támalzthat Isten ollyakatez utánis, kik (m) *Nicede mussal* védik a Christus artatlan ügyet; (n) *Ebedmeleccsvel*, oltalmazzak *Jeremiaszt*.

(6) Nem fogadhatom szavakat, hogy az *Igasságra* térjek; mert, vagyon (o) *Párisæusi Igasság*, mely az Embert *Igaziatlan* vezeti házához; s-ki követné azt? Mind az által ha megengeditek; hogy, szás ki-valogatór *Pápisza* Doctörök kal egyget ércsek az *Igasságban*; am meg-cselekekszem! De, uj-Pápisztává

pisztává, s-Jesuitává nem lehetek.

(7.) Itt végezem el, talám nem helytelen *replicámat*. Itilyle meg az okos, ha *orromon* maradtotté a *karika*! Vagy, erőssen tartya azt ot a *Tiszegetek*! Ha ezt itilik penig helyesebnek a *Tiéteknél*, nem Ti, hanem én érdemlem meg az italt. Mint egy korcsomára bé ment három Deaknak edgyike; kik nagy fáradva oda bé-elvén, innyok kérnek, a *Bor-árulotul*; amaz, igiri jo akarattyát, ha a *Bibo-nak* *præteritum*-ját meg-mondgyák; az edgyik, *bibsi*-nek leli; a másik *babsi*-nak talállya; az harmadik, *bibi*-nek mondgya; s ennek adnak innya, èmondás ízerént: *Bibere dat bibi, bibsi babsique care-re*.

Ha Te-

(m) Iohan
7. 50. 51.
(n) Ier.
38. v. 89.

(o) Luc.
18. 11. 14.

Ha Te helyessen feleltél, ez
 inaszakadt kis irással, az én nagy
 könyvemre; ám igyál! de ha
 csak gézengúz írásod, maradgy
 szomjan! s-annak engeda
 jutalmat, ki helyeseb
 ben találta a
 Tárgyat.

V E G E.

REDIVIVUS IAPHETKE.

Az az:

CZEGLEDI PALKONAK
 DOBRAVICZA-I MIKLOS PRÆCE-
 ptorával való beszélgetése.

Mellyet ajánlot az *Author*, Elsőben-nis:

TEKINTETES, S-NAGYSAGOS,

KAPI GYÖRGY

URAMNAK; HUNYAD, ZARAND,

S-Középső Szolnok Varmegyéknek, Fő-Is-

PANYANAK; a Méltóságos, APAFI MIHALY,

Erdelyi Fejedelemeinek, Belső-Tanácsának;

mint Istent-félő Fautor Urának.

Az Után:

A' Tekintetes UR-i Férfinak;

NEMZETES VITEZLŐ

CSEGHE-KÁTA-I.

KATA-I FERENTZ

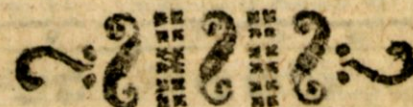
URAMNAK; THORNA VÁRANAK,

eggyik Örökös Urának; Nemes ABA-Uj-

VAR, s-THORNA Varmegyéknek, kiváló

képpen való Assessorának; Istenes

Fautor Urának.

Nyomtatott: ANNO M.DC. LXIX.

Tit: 3. §. 10.

Az Eretnek Embert, egy, a' vagy két intésed után, megh vessed.

Példa-beszédre: 30. §. 33.

A ki keménnyen fujja ki a' maga orrát, vért hoz ki belőle; úgy a' ki haragját megh nem tarthatja, haboruságot szerez.

Teremt. II. §. 3.

Le szálla az Ur, hogy látná azt a' Tornyt, melyet kezdettek vala építeni az Emberec fiai; s-e szét veszté ot az ü nyelvűeknek, hogy egy-másnac beszédét, ne értenéc. Es ilyen módon, el-szélezté az Ur őket onnét.

Jos. 24. §. 27.

Ez a' kü leszen ti néktek bizonságul; hogy halottátoc az Urnac, minden beszéd-it; hogy ekképpen, ne hazudhassatoc, a' ti Uratok Istentec ellen.

A F A N I O I E Z E I.

Nagyságos, s-Tekintetes Vraim! Vgy terzik, balálra veté magát Dávid: Hogy ama' kevély, s-kérkedékeny Goliáth-val szemben ballyon; s-el háricsa Jsaclról a' gyalázatot.

1. Samuel: 17.

Nem túrhetém én-is; hogy Sámbar Iesuitának; mérges pennája ellen, ki né kellyek; és a' Tísteletes vénséget viselő Vramnak becsülletit, ne oltalmazam; hanem, háricsam el a' megh-elemedet Jsaclról, a' gyalázatot.

Nagyságodnak ajánlottam e' Kis munkacskat elsőbennis; úgy mint, ki nek Patrociniája által, jót e' kis könyv ki, nagyobb rébre.

Kegyelmedis, Tekintetes, s-Nemzetes K A T A I F E R E N T Z Vram, emlekezetben vagyon; mivel az Uj I A P H E T K E, kegyelmed kegyes Izárnyaival fedezgettetet vólt bé;

tetzer: hogy a' második IAPHETKE-
is, ugyan azok alatt nyugodgyék.

Vegye Nagyságod, s-kegyelmed jo
neven; s-az Embernek, Bűnei ért való
Élég tételért, à maga megkorbácsolásá-
túl irtozván; tarcsa, csak egyedül, Élég
tévő vérnek, Christul-sa Sz. érdemét.
s- mikor azt Sámbar, vagy hozzá hason-
ló Iesuita, mérges nyelvével, s- penná-
jával akarja rontani; kellyen ki, még
költségét nem ízánásával is, az igazság
mellet, alázatosan kérem.

Az VR Isten Nagyságodat, s-Ke-
gyelmedet, oltalmazza, igaz Vallása meg-
változtatásátul! tartsa meg, a' meg-
ismert igazságban! Minden dolgaiban
igazgassa Sz. Lelkével! s- adgyon bé-
menést véghre, az örök dicsőségekben!

Nagyságodnak, s-Ke-
gyelmednek
alázatos Szolgája

DOBR. MIKLOS.

DUm quidā de Gente Chami petulante, Noachj
Membra senescentis latagit nudare, malignè
Dentibus infrendens raris, linguaque fatigans
Detrectat benè facta Viri, benè scriptaq; docti;
Horrendum clamore tonans, quò valta boatu
Ismara, Taygetiq; sinus, ripæque Tanagri
Responfant; tremulisq; ulul tibus æthra resultat,
Atque polo fixæ tremuerunt, (sidera nota)
Magna minorque Fera, vicinaque regna Draconis.

Vos tamen intrepidi, præcæ pietatis amore
Solliciti fertis velamina digna Parenti;
Illusam Tyrio Verborum murice vestem.
Dicta Patrum Jesu secum certantia, tanquam
Aspiciamus agris adversis obvia signis
Signa pares Aquilas & pilam inanti apilis.
Istis auxiliis, & defensoribus istis

Tempus eget! Sacri dum tela trifurca Libelli
Romanus refugit Mystes, ut frigora fruges:

Ergo intertextam Chlamydem radiantib⁹ armis
Et radiant auro, quam denique plurima circum
Purpura Mœandro duplici Melibœa cucurrit.
Fertis honorato gratissima dona Parenti!

Ite! dat ex vero Vobis modò, nomine JAPHET.

Ita vestris auspiciis litat.

PAUL. PALAGY-L

RHYTHMVSOK:

1. **I**mmáron el-készült, im mind a' három nyíl!
Ezt Férfiak lőtték, s-nem az Abigail;
Sámbar! ha ez eilen vislsz; Isten megh-itil;
Mert sok szitkod, átkod, bizonyára: Nihil.

1. Nem *Ioab* látte ezt *Abjolen* szivére;
Hanem Tudós *Markó*, s-*Pofahazi* mérte;
Dobra *Szuzinak* is, it van egygyik keze.
Beestelenítését, mert Urának nézte.
2. Istenért-is kérünk *Jesuita Sámbar*!
Mutasd meg ha jo vagy: hogy te nem vagy Szamárt.
Szonk-ként írásinkat, szed fel! mert csak e' vár.
Mi bizony nem bánnyuk! ha mulik-is két Nyár.
3. De ne szitkozodgyál, mint néked szokásod;
Mert *Rended*-ben nem lesz bizony maradásod!
Fogadban-nis nem lesz csorbásagban másod;
Nyilván vagyon dolgozod: Vagy véfed, vagy áfod.
4. *Hegedű* csináltam, a' te *Hegedű*-ért;
Mely dologhra engem, csak az igazság kért;
Mivel csudálkoztam: hogy rád ennyi rosz fért;
Nem jo Lélek volt az, ki rád illyeket mért.

SAMBAR Sohajtsá.

1. **I**Aj! jaj! már énnékem! s-mit tül *Három kérdés*!
Bizony én életem, im csak veszekedés!
Írás szurta szivem, mint egy nagy éles kés.
Calvinistáság-nak sereghe mert csak léfs.
2. Elégtelen vagyok a' megh-tzafolásra;
Bizony e' munkákat, én csak bizom máfra.
De nevezet szerént, jo *Illyefalvára*;
A' vagy penigh, Tudós Nagy PATER IVULYRA.
Segéllyetek azért én édes Barátim!
Ha pénz kel: bizonnyal meg-nyitom erszényim;
Csak én nevem alatt follyanak könyveim;
Mert im rám támadtak *Három* Ellenséghim.
3. A' vagy talám job lesz, ha csak *Szidom* űket;
Mint ilyen dologban ellenünk űlt Fűket;
Kérlek nyullyunk hozzá! s-én sem leszek sűket.
De látok élöttem hegyes szuró tű-ke.
4. Mert bizony halottam: hogy egygyik sem nyugtzik;
Migh az igazságot, helyére nem viszik.
Ha mi *reponalunk*: lelkek azzal hizik.
Ki ki *Pallásában*, mertugy látom bizik.

6. A' SION VARA-is, im minden nap készűl!
A' mely-hogy ha ki-jű: sok Ember ahoz fűl:
DAGON LE-DŰLESEN, Ezer a' ki rémul!
Ezt mondam ti néktek: Hallya meg minden fűl!
7. De megh-gyöz engemet látom az igazság;
Mert *Calvinisták*-nál, csak Christus a' Valtság.
Nem kel már énnékem, más tób szarándokság.
Eltemet meg-untam: légy magadnak VILAGH!

A Nyomtatásban eset fogyatkozások, ezek:

1. Pag. 11. A' *Márgon*, e' szók helyet: *Iansenus Harmen*;
olvafs: *Iansen. Harmon.*
2. Pag. 17. E' szó helyet: *Hitesd*; olvafs: *Hitesd.*
3. pag. 19. E' szó után: *ime*; ad oda e' betűt: *e*.
4. Pag. 22. E' szó helyében: *Kalanza-zában*; olvafs
Kalanzzában.
5. pag. 34. E' szó helyében. *expugnans*; olv. *expugnando*
6. pag. 35. E' szó helyet: *örös*; olvafs: *örök.*
7. pag. 39. E' szó helyet: *olvasa-is*; olvafs: *olvasása-is.*
8. pag. 40. E' szó helyet: *dologban*; olvafs: *dologban.*
9. pag. 41. E' szó helyet: *miemknek*; olvafs: *miemknek.*
10. Ibidé. E' szó helyet: *impedibbar*; olvafs: *impediebar.*
11. Pag. 43. E' szó helyet: *Theologusnak*; olvafs: *Theologusnak.*
12. pag. 44. E' szó helyet: *Kiröl*; olvafs: *Kiröl.*
13. pag. 51. E' szó helyet: *azést*; olvafs: *azért.*
14. pag. 32. E' szó helyet: *mint*; olvafs: *mint.*
15. pag. 54. E' szó helyet: *Toletus*; olvafs: *Toletus.*
16. Ibid. E' szó helyet: *praelatur*; olvafs: *praelatur.*
17. pag. 55. E' szó helyet: *dandea*; olvafs: *Dandea.*
18. Pag. 58. A' mely az az szó, a' *Rhythmus*-ban vagyons;
igy ted azt leg-elöl: Az az: *Romlos testemben zart,*
ó te szegény Lélek!
19. pag. 61. E' szó helyet: *Szamával*; olvafs: *Szamával.*

20. pag. 70. E' szó helyet: *Urammal*; olvas: *Urammal*.
 21. pag. 73. E' szó helyet: *gyógyulj*; olvas: *gyógyulaj*.
 22. pag. E' szó helyet: *igen*; olvas: *igben*.
 23. pag. 94. E' szó után: *ist*; megént ezt ted oda: *ist*.
 24. pag. 108. E' szó helyet: *szurokben*; olvas: *szurokban*.
 25. pag. 117. E' szó helyet: *Estenbő* olvas: *Estendő*.
 26. pag. 126. E' szó helyet: *CEGL. PALK.* olvas: *DO-
BRAV. MIKL*.
 27. Ibid. E' szó helyet: *edkélletsegre*; olv. *edkélleteségre*.
 28. pag. 137. E' szó helyet: *utol bar*; olvas: *utol bár*.
 29. pag. 141. E' szó helyet: *art*; olvas: *azt*.
 30. pag. 169. E' szó helyet: *assuleritis*; olvas: *assuleritis*.
 31. pag. 175. E' szó helyet: *Gárdagot*; olvas: *Gárdagot*.
 32. pag. 183. E' szó helyet: *tanitanaa*; olvas: *tanitanak*.
 33. Pag. 210. Leg nevezetesebb ez: *Nem szabad régen azt,*
Amnyanak tartotta. Maga így kellett volna: Brutus-is
régen azt, Amnyanak tartotta. Az után következnek
e' fiók: Nem szabad a' Szentekül azt kérni. &c.
 34. Pag. 213. E' szó helyet: *rudgyuk*; olvas: *rudgyuk*.
 35. pag. 221. E' szó helyet: *csalás-koért-is*; olvas: *csalásokért is*.
 36. pag. 223. E' szó helyet: *manus*; olvas: *manus*.
 37. pag. 237. E' szó helyet: *Válik*; olvas: *Válik*.
 38. pag. 227. E' szó helyet: *Grati*; olvas: *Grati*.

REDI-

REDIVIVUS IAPHETKE.

Az az:

CZEGLEDI PALKONAK,
DOBRAVICZAI MIKLÓS

Præceptorával való beszél-
getése.

CZEG. PALKO.

Domine Præceptor! Vgy
tetzik, ezt adta valaki kegyel-
med nékünk egykori Compo-
sitiora: Hogy a' hová nem érkezik az o-
roslán büre, bécsűsmáßot a' Roka kón-
tőse. Antigonus-is hozá erre bé; Ki-
net, mikor ilyen kérdést vetettec volna
eleiben: miképpen kelvallyon az Ellensé-
get meg-győzni? az okos Ember, ily fe-
leletettün: Vagy ravaszsággal, vagy erő-
vel, vagy titkon, vagy nyilván.

Bizonyara a' mi Jésuitánk-is, (tis-
telem, s-becsüllóm másképpen ű ke-
gyelmét; de Berelmes, édes Attyám-

A

nak;

ERRATA

20. pag. 70. E' szó helyet: *Urammal*; olvas: *Urammal*.
21. pag. 73. E' szó helyet: *gyógyulása*; olvas: *gyógyulása*.
22. pag. E' szó helyet: *Egen*; olvas: *eghen*.
23. pag. 94. E' szó után: *ist*; megént ezt ted oda: *ist*.
24. pag. 108. E' szó helyet: *szurokban*; olvas: *szurokban*.
25. pag. 117. E' szó helyet: *Estenbő* olvas: *Estenbő*.
26. pag. 126. E' szó helyet: C EGL. PALK. olvas: DOBRA V. MIKL
27. Ibid. E' szó helyet: *edkélletességre*; olv. *edkélletességre*.
28. pag. 137. E' szó helyet: *utol bar*; olvas: *utol bar*.
29. pag. 151. E' szó helyet: *art*; olvas: *art*.
30. pag. 169. E' szó helyet: *attuleris*; olvas: *attuleris*.
31. pag. 175. E' szó helyet: *Gárdagot*; olvas: *Gárdagot*.
32. pag. 183. E' szó helyet: *tanstanaa*; olvas: *tanstanaa*.
33. Pag. 210. Leg nevezetesebb ez: *Nem szabad régen azt*,
annyanak tartotta. Maga így kellett volna: Brutus-is
régen azt, *annyanak tartotta*. Az után következnek
e' fiók: *Nem szabad a' szentekről azt kérni*. &c.
34. Pag. 211. E' szó helyet: *rudgyuk*; olvas: *rudgyuk*.
35. pag. 221. E' szó helyet: *cisálás-koért*. is; olvas: *cisálásokért* is.
36. pag. 223. E' szó helyet: *manus*; olvas: *manus*.
37. pag. 237. E' szó helyet: *Válsk*; olvas: *Válsk*.
38. pag. 227. E' szó helyet: *Grati*; olvas: *Grati*.

REDI-

REDI
IAPH

CZEGLE
DOBRA V
Præcep

CZE

D Om
retz
mec
sitiora: Hogy
roslán büre,
tőse. Antigo
ner, mikor ill
eleiben: miki
get meg-győz
leletettün: V
vel, vagy titk
Bizonyara
telem, s-beo
gyelmét; de

